

PISM

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

**SPRAWOZDANIE
DYREKTORA
POLSKIEGO INSTYTUTU
SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
Z REALIZACJI
PLANU DZIAŁAŃ PISM
ZA ROK 2016**

Spis treści

1. STAN PRAWNY I STRUKTURA ORGANIZACYJNA	3
2. REALIZACJA ZADAŃ USTAWOWYCH.....	5
ZADANIE 1 - Prowadzenie badań naukowych w zakresie spraw międzynarodowych	5
ZADANIE 2 - Przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych z zakresu spraw międzynarodowych.....	15
ZADANIE 3 - Doskonalenie zawodowe kadr wykonujących zadania w zakresie stosunków międzynarodowych i polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej.....	36
ZADANIE 4 - Upowszechnianie w społeczeństwie polskim wiedzy z dziedziny współczesnych stosunków międzynarodowych	37
ZADANIE 5 - Utrzymywanie kontaktów z ośrodkami szkoleniowymi, naukowymi i politycznymi w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą	40
ZADANIE 6 - gromadzenie specjalistycznego księgozbioru i dokumentacji naukowej, a także prowadzenie otwartej działalności bibliotecznej	59
ZADANIE 7 - Prowadzenie działalności wydawniczej.....	63

1. STAN PRAWNY I STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Polski Instytut Spraw Międzynarodowych został utworzony na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1386 – dalej Ustawa o PISM).

Zadania i cele działalności Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych zostały określone przepisami Ustawy o PISM. Zgodnie z postanowieniami Art.2 Ustawy: „Do zadań Instytutu należy:

- 1) prowadzenie badań naukowych w zakresie spraw międzynarodowych,
- 2) przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych z zakresu spraw międzynarodowych,
- 3) doskonalenie zawodowe kadr wykonujących zadania w zakresie stosunków międzynarodowych i polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) upowszechnianie w społeczeństwie polskim wiedzy z dziedziny współczesnych stosunków międzynarodowych,
- 5) utrzymywanie kontaktów z ośrodkami szkoleniowymi, naukowymi i politycznymi w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą,
- 6) gromadzenie specjalistycznego księgozbioru i dokumentacji naukowej, a także prowadzenie otwartej działalności biblioteczej,
- 7) działalność wydawnicza.”.

Struktura organizacyjna PISM i stan zatrudnienia

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. w PISM zatrudnione były 83 osoby.

Kierownictwo: 4 osoby, w tym 1 na urlopie bezpłatnym i 1 na urlopie rodzicielskim.

Komórki organizacyjne:

- Biuro Badań i Analiz: 41 osób (w tym: 1 osoba na urlopie wychowawczym, 3 osoby na urlopiach rodzicielskich);
- Biuro Informacji Publicznej: 5 osób (w tym 1 osoba na urlopie wychowawczym);
- Biuro Szkoleń: 2 osoby;
- Wydawnictwo: 7 osób (w tym jedna na ½ etatu i jedna na ¾ etatu);
- Biblioteka: 9 osób (w tym 1 na urlopie wychowawczym, 1 osoba na ¼ etatu, 1 osoba na ¾ etatu do 31.12.2016 r.);
- Biuro Organizacyjne: 15 osób, w tym główny księgowy i radca prawny (4/5 etatu), 1 osoba do 31.12.2016 r.

Na koniec 2016 roku, ogólny stan zatrudnienia w Instytucie uległ niewielkiemu zwiększeniu w porównaniu do ubiegłego roku, co wynikało m.in. z:

- zakończenia procesu konkursowego na Dyrektora PISM i powołania składu kierownictwa Instytutu umożliwiającego efektywną realizację zadań;
- zatrudnienia Głównego Księgowego;
- zwiększenia liczby analityków.

2. REALIZACJA ZADAŃ USTAWOWYCH

ZADANIE 1 – Prowadzenie badań naukowych w zakresie spraw międzynarodowych

Celem zadania jest wykorzystanie wyników badań naukowych przy obsłudze organów władzy prowadzących politykę zagraniczną RP. **Zgodnie z postanowieniami Art. 9 pkt 2 Ustawy o PISM („Przychodami Instytutu są w szczególności: (...) 2. dotacje z budżetu państwa na zadania, o których mowa w Art. 2 pkt 2-7”) środki z dotacji podmiotowej, otrzymywanej corocznie z budżetu państwa, nie mogą być przeznaczane na prowadzenie badań naukowych. Finansowanie badań realizowanych przez PISM jest możliwe jedynie po uzyskaniu dodatkowych środków.**

Realizacja zadania:

W 2016 r. PISM prowadził interdyscyplinarne i porównawcze badania naukowe w zakresie spraw międzynarodowych w ramach projektów badawczych realizowanych samodzielnie lub we współpracy z polskimi i zagranicznymi partnerami. Projekty te nastawione były na przystosowanie wyników prowadzonych badań do potrzeb praktyki, przede wszystkim w formie opracowań analitycznych i ekspertyz, które wykorzystywane są dla realizacji pozostałych statutowych zadań Instytutu, w tym przede wszystkim dla zapewnienia profesjonalnej obsługi analityczno-ekspertyznej organów administracji państwowej odpowiedzialnych za politykę zagraniczną RP oraz upowszechnianie szerokiej opinii publicznej wiedzy dotyczącej stosunków międzynarodowych i polskiej polityki zagranicznej. Tematyka realizowanych projektów badawczych wynikała z bieżącej działalności analitycznej Instytutu, którą warunkują najważniejsze procesy i wydarzenia na świecie oraz ich wpływ na położenie Polski i politykę zagraniczną kraju.

W okresie od stycznia do grudnia 2016 r. realizowanych było 19 projektów badawczych.

Realizowane projekty badawcze:

1. National and European Governance: Polish and Norwegian Cooperation Towards More Efficient Security, Energy and Migration Policies (GoodGov).
2. BASIC - V4 Goes Global: Exploring opportunities in V4 cooperation with BASIC emerging powers.
3. Hidden Triggers of Economic Growth in V4 Plus Ukraine.
4. The evolving concept of security – EvoCS.

5. Rastanews: Macro-Risk Assessment and Stabilization Policies with the New Early Warning Signals.
6. Strategic Partnership in Transition – SprinT.
7. Framework contract for Permanent Monitoring and Analysis of military capabilities and defence sector trends.
8. Visegrad Countries: New Nuclear Forefront (V4 Atom)^[1].
9. Putting the Global Strategy into Action Developing EU-EDA Added Value in Support of Security and Defence
10. Rola regionów w polityce Unii Europejskiej wobec Chin
11. Modele gospodarcze a europeizacja polityki stabilizacyjnej: perspektywa Niemiec, Francji i Polski
12. Enable.EU - Social and Economic Drivers of Individual & Collective energy Choices

Poza ww. 12 większymi projektami Instytut realizował również **mnijšie projekty**:

1. Beyond the NATO Summit: Post-Wales task and cooperation opportunities for the V4.
2. Understanding Approaches on Migration.
3. Building capacities for energy sector reform: sharing V4 experiences with Ukraine.
4. IVF - CEE & East Asia Innovation Forum.
5. PADEMIA – Erasmus Academic Network on Parliamentary Democracy in Europe.
6. Bridging National Perspectives on the European Union - Building Bridges.
7. The V4 and the Arab Middle East – IVF Arab.

Z ww. projektów realizację 14 zakończono w 2016 r.: *National and European Governance: Polish and Norwegian Cooperation Towards More Efficient Security, Energy and Migration Policies (GoodGov); BASIC - V4 Goes Global: Exploring opportunities in V4 cooperation with BASIC emerging powers; Hidden Triggers of Economic Growth in V4 Plus Ukraine; The evolving concept of security – EvoCS; Rastanews: Macro-Risk Assessment and Stabilization Policies with the New Early Warning Signals; Strategic Partnership in Transition – SprinT; The V4 and the Arab Middle East – IVF Arab; Visegrad Countries: New Nuclear Forefront (V4 Atom); Beyond the NATO Summit: Post-Wales task and cooperation opportunities for the V4; Understanding Approaches on Migration; Building capacities for energy sector reform: sharing V4 experiences with Ukraine; IVF - CEE & East Asia Innovation Forum; PADEMIA – Erasmus Academic Network on Parliamentary Democracy in Europe; Bridging National Perspectives on the European Union - Building Bridges.*

---

^[1] Umowa nierealizowana po 25 lutego 2016 r., rozwiązana za porozumieniem stron.

Charakterystyka wybranych (większych) projektów badawczych realizowanych przez PISM:

PROJEKT nr 1

GoodGov: National and European Governance: Polish and Norwegian Cooperation Towards More Efficient Security, Energy and Migration Policies

W roku 2016 PISM kontynuował realizację wieloletniego (rozpoczętego w 2013 r.) projektu badawczego *GoodGov: National and European Governance: Polish and Norwegian Cooperation Towards More Efficient Security, Energy and Migration Policies*. Główne pytanie badawcze w tym projekcie brzmiało: „Jak rządzić skuteczniej?” i obejmowało trzy dziedziny istotne z punktu widzenia wspólnych interesów Polski i Norwegii: energię, bezpieczeństwo i migracje. Przedmiotem analizy w pierwszej części projektu były szanse i wyzwania dla rządu w obu krajach, wpływ polityk europejskich na krajowe rządy oraz zdefiniowanie dobrych praktyk. Następnie zrealizowano trzy badania *case study* dot. polityki bezpieczeństwa, energetycznej i migracyjnej. W 2016 r. zakończono badania w grupach roboczych oraz przygotowany został raport końcowy podsumowujący wszystkie prowadzone badania. Ich wyniki zawarte w Raporcie zostały zaprezentowane na konferencjach w Brukseli, Oslo i Warszawie.

Projekt finansowany był ze środków funduszy norweskich, w ramach programu Polsko-Norweska Współpraca Badawcza realizowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju we współpracy z Norweskim Instytutem Spraw Międzynarodowych (NUPI) oraz Instytutem Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk (ISP PAN).

PROJEKT nr 2

BASIC - V4 Goes Global: Exploring opportunities in V4 cooperation with BASIC emerging powers

W 2016 r. PISM zakończył realizację projektu *BASIC - V4 Goes Global: Exploring opportunities in V4 cooperation with BASIC emerging powers*. Projekt badawczy angażujący ekspertów z krajów wyszehradzkich miał na celu zbadanie, porównanie i wskazanie komplementarności polityki państw V4 wobec mocarstw wschodzących: Chin, Indii, Brazylii i Afryki Południowej. Projekt wychodził naprzeciw obserwowanemu w ostatnich latach globalnemu otwarciu w polityce zagranicznej krajów wyszehradzkich i potrzebie budowania silniejszej współpracy z partnerami spoza Europy. Celem było wskazanie inicjatyw i mechanizmów współdziałania państw regionu ze znacznie większymi partnerami, a dzięki temu określenie możliwości wykorzystania efektu synergii i wartości dodanej V4. Poprzez wspólne badania, warsztaty i publikacje projekt przysłużył się lepszemu zrozumieniu relacji między krajami V4 a BASIC i popularyzacji wiedzy na ten temat. Rezultatem projektu

jest raport przedstawiający relacje V4 i BASIC oraz rekomendacje na przyszłość. W 2016 r. opublikowany został raport końcowy projektu, który został zaprezentowany na seminariach w Warszawie i Bratysławie oraz podczas Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach. Projekt finansowany z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego, był realizowany przez PISM (jako lidera projektu) we współpracy z Central European Policy Institute z Bratysławy, Institute of International Relations z Pragi oraz Institute of World Economics z Budapesztu.

PROJEKT nr 3

Hidden Triggers of Economic Growth in V4 Plus Ukraine

W 2016 r. PISM zakończył realizację rozpoczętego w 2014 r. projektu *Hidden Triggers of Economic Growth in V4 Plus Ukraine*. Celem projektu była analiza kluczowych obszarów, pobudzających wzrost gospodarczy: finansów publicznych, rynku pracy i edukacji, ze szczególnym naciskiem na wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk państw Grupy Wyszehradzkiej i rekomendacje w tych obszarach dla Ukrainy. Stabilizacja ekonomiczna Ukrainy jest zarówno w ekonomicznym, jak i w politycznym interesie państw Grupy Wyszehradzkiej, dlatego reformy strukturalne w najważniejszych obszarach funkcjonowania państwa stanowiły ważny element tego projektu. Analizie poddano główne obszary reform, istotne zarówno dla Ukrainy, jak i dla państw Grupy Wyszehradzkiej: edukacja, rynek pracy, finanse publiczne. W trakcie warsztatów i webinarium analitycy z Polski, Czech, Słowacji, Ukrainy oraz Węgier przedstawiali najlepsze wprowadzone rozwiązania w tych obszarach i dyskutowali na ich temat. Analitycy przygotowali również analizy działań podejmowanych przez rządy w wymienionych wyżej dziedzinach. Publikacje, które się ukazały w jego ramach, mogą stanowić inspirację dla reform strukturalnych Ukrainie. W roku 2016 odbyła się konferencja podsumowująca projekt oraz zaprezentowany został Raport końcowy. PISM był jedną z pięciu instytucji partnerskich realizujących projekt. Liderem projektu był słowacki Institute for Economic and Social Reforms, a pozostałe instytucje to Centre for Economic and Regional Studies of the Hungarian Academy of Sciences (Węgry), Centre for Economic and Market Analysis (Czechy) oraz International Centre for Policy Studies (Ukraina). Projekt współfinansowany był ze środków przyznanych przez Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki w ramach programu „Strategic Grant”.

PROJEKT nr 4

Evolving Concept of Security (EvoCS)

W 2016 r. PISM zakończył realizację rozpoczętego w 2014 roku projektu *Evolving Concept of Security (EvoCS)*. Projekt zakładał przeprowadzenie naukowego badania dyskursu publicznego o bezpieczeństwie w Unii Europejskiej oraz wybranych krajach

sąsiedzkich w celu zbudowania modeli postrzegania treści pojęcia bezpieczeństwo w czterech umownych regionach UE – wschodnim, południowo-wschodnim, zachodnim i północnym. Szczególnym zadaniem projektu było opracowanie nowatorskiej metodologii, która posłużyła do analizy obszernej próby źródeł pierwotnych: dokumentów rządowych, parlamentarnych, publikacji prasowych, artykułów naukowych oraz dokumentów sektora prywatnego i pozarządowego. Do analizy wybrano 12 państw reprezentatywnych dla swoich regionów: Litwę, Polskę, Węgry, Bułgarię, Serbię, Turcję, Włochy, Malte, Hiszpanię, Francję, Wielką Brytanię, Holandię. PISM pełnił rolę lidera części poświęconej Europie Środkowo-Wschodniej.

Projekt finansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach grantu 7 Programu Ramowego (Temat: SEC-2013.6.3-2 The evolving concept of security) i realizowany przez międzynarodowe konsorcjum, w którego skład weszły także: Fraunhofer INT (Niemcy) - koordynator projektu, Fundación Tecnalia Research & Innovation (Hiszpania), IAI - Istituto Affari Internazionali (Włochy), The Hague Centre For Strategic Studies (Holandia), Scuola Superiore Sant'Anna (Włochy), Loughborough University (Wielka Brytania), Università Cattolica del Sacro Cuore (Włochy), Procon Ltd. (Bułgaria).

PROJEKT nr 5

RASTANEWS – Macro Risk Assessment and Stabilization Policies with New Early Warning Signals.

W 2016 r. PISM zakończył realizację rozpoczętego w 2013 roku projektu „RASTANEWS – *Macro Risk Assessment and Stabilization Policies with New Early Warning Signals.*”. Rastanews to duży międzynarodowy projekt o zarządzaniu polityką makroekonomiczną w strefie euro, w którego realizację zaangażowane było kilkanaście instytucji z krajów UE. PISM brał przede wszystkim udział w pracach części zatytułowanej „Towards a revised economic governance: in search of stability”, a rolą Instytutu było realizowanie zadań związanych z analizą perspektywy krajów Europy Środkowej i Wschodniej na integrację monetarną w Europie. Wkład PISM w realizację projektu to przedstawienie uwarunkowań i sformułowanie rekomendacji dotyczących perspektywy ewentualnego członkostwa Polski i innych krajów Europy Środkowej i Wschodniej w strefie euro oraz unii bankowej. Bardzo ważnym punktem była prezentacja potencjalnych skutków nowych mechanizmów koordynacji w polityce makroekonomicznej dla krajów regionu ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji, w której dany kraj nie jest jeszcze w strefie euro, ale podlega już zaostrzonym regułom. W 2016 roku miała miejsce konferencja zamykająca i podsumowująca projekt.

Projekt współfinansowany był ze środków przyznanych przez Komisję Europejską w ramach 7 Programu Ramowego (Konkurs: SSH.2012.1.3-1 The future of macro-economic and monetary integration in Europe). W skład konsorcjum projektowego, oprócz PISM wchodzi 11 innych instytucji partnerskich z UE: Università Degli Studi di Milano-Bicocca Unimib (Włochy), Fondation Nationale des Sciences Politiques - Sciences Po (Francja), Istituto Per Gli Studi Di Politica Internazionale - ISPI (Włochy), Ruprecht-Karls-Universitaet Heidelberg (Niemcy), Katholieke Universiteit Leuven (Belgia), Università Cattolica del Sacro Cuore (Włochy), Università Politecnica Delle Marche (Włochy), Brunel University (Wielka Brytania), Queen Mary and Westfield College, University of London (Wielka Brytania), University of Pecs (Węgry), Universiteit Van Amsterdam.

PROJEKT nr 6

SPRinT - Strategic Partnership in Transition

W 2016 r. PISM zakończył realizację projektu SPRinT. W oparciu o znajomość doświadczeń transformacyjnych Polski i dobrych praktyk rządzenia w Finlandii badacze biorący udział w projekcie wspólnie przeanalizowali i ocenili zmiany zachodzące w największym państwie arabskim objętym buntem 2011 roku - w Egipcie. Dzięki zrealizowanym badaniom udało się m.in. potwierdzić, iż mimo głębokich zmian politycznych i wbrew wewnętrznej retoryce przemiany systemowe nie nabrały demokratycznego charakteru. Projekt był pierwszym tego typu przedsięwzięciem łączącym polskie doświadczenia transformacyjne z analizą politologiczną przemian w Afryce Północnej.

Projekt SPRinT realizowany był w ramach międzynarodowego programu wymiany personelu naukowego (International Research Staff Exchange Scheme – IRSES) finansowanego przez Komisję Europejską w ramach Działań Marie Słodowskiej-Curie (7 Program Ramowy UE), we współpracy z fińskim Finnish Institute of International Affairs oraz egipskim Al-Ahram Center for Political & Strategic Studies.

PROJEKT nr 7

Framework contract for Permanent Monitoring and Analysis of military capabilities and defence sector trends

W 2016 r. PISM kontynuował realizację projektu realizowanego w ramach umowy ramowej zawartej z Europejską Agencją Obrony (EDA). Konsorcjum realizujące projekt ma za zadanie dostarczanie EDA informacji oraz ocen nt. ekonomicznego wymiaru polityki bezpieczeństwa krajów uczestniczących EDA: zmian poziomu budżetów obronnych i ich struktury, kierunków modernizacji technicznej sił zbrojnych, rozwoju współpracy wojskowej w formatach bilateralnych i regionalnych,

oraz ewolucji sektora obronnego i rynku uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Zadaniem PISM jest zbieranie, opracowywanie, analizowanie i regularne weryfikowanie danych w powyższych kategoriach dla Polski, Czech, Słowacji, Węgier, Bułgarii i Rumunii. Projekt przewiduje opracowanie półrocznych raportów analitycznych, przekazywanych EDA i państwom uczestniczącym do konsultacji a następnie publikowanych w okrojonej wersji. W roku 2016 r. EDA przyjęła pierwszy raport półroczny przygotowany przez konsorcjum w roku poprzednim, a także raport roczny. Konsorcjum przekazało także kolejny raport półroczny z drugiego roku realizacji projektu.

PISM jest jedną z instytucji partnerskich w konsorcjum, którego oferta została wybrana przez EDA w ramach przetargu „Framework contract for Permanent Monitoring and Analysis of military capabilities and defence sector trends” (14.CPS.OP.095). Liderem konsorcjum jest włoski Instytut Spraw Międzynarodowych. Poza PISM partnerami są także: francuski IRIS, brytyjski RUSI, grecki ELIAMEP i szwedzki FOI.

PROJEKT nr 8

V4 Atom - Visegrad Countries: New Nuclear Forefront^[1]

W 2016 r. PISM zakończył realizację projektu „V4 Atom - Visegrad Countries: New Nuclear Forefront”. Jego głównym celem było pogłębianie badań związanych z cywilnym wykorzystaniem energetyki jądrowej. Projekt dotyczył ekonomicznych, społecznych i cywilizacyjnych aspektów tej technologii w krajach Grupy Wyszehradzkiej. W związku z rozwiązaniem umowy, przewidziany na 2016 r. raport końcowy nie został opublikowany.

PROJEKT nr 9

Putting the Global Strategy into Action Developing EU-EDA Added Value in Support of Security and Defence

W 2016 r. PISM zrealizował projekt w ramach umowy ramowej zawartej z Europejską Agencją Obrony (EDA), dotyczący perspektyw implementacji i operacjonalizacji Globalnej Strategii Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej. Konsorcjum realizujące projekt miało za zadanie dostarczenie EDA przedmiotowej ekspertyzy zawierającej rekomendacje dotyczące wzmocnienia wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) w taki sposób, aby umożliwić realizację ambitnych zapisów Strategii Globalnej. Rolą PISM było dokonanie recenzji rozdziałów i fragmentów przygotowanych przez pozostałych partnerów.

---

^[1] Umowa nierealizowana po 25 lutego 2016 r., rozwiązana za porozumieniem stron.

PISM jest jedną z instytucji partnerskich w konsorcjum, którego oferta została wybrana przez EDA w ramach przetargu „Multiple Framework Contracts (...) for the Provision of Research, Evaluation and Analysis Related Services” (14.CPS.OP.060). Liderem konsorcjum jest włoski Instytut Spraw Międzynarodowych (IAI). Poza PISM partnerami są także: francuski IRIS, holenderski Clingendael, hiszpański ELCANO, instytut CEPS a także niemiecka Fundacja SWP.

PROJEKT nr 10

Rola regionów w polityce Unii Europejskiej wobec Chin

W 2016 r, PISM rozpoczął realizację projektu badawczego, którego celem jest określenie skali i charakteru zaangażowania się regionów państw UE w kontakty z jednostkami terytorialnymi Chin oraz roli, jaką odgrywa takie zaangażowanie regionów europejskich (np. polskich województw) w kształtowaniu i prowadzeniu polityki Unii Europejskiej wobec Chińskiej Republiki Ludowej. Badania prowadzone są w kontekście zagadnienia oddolnej „europeizacji” interesów, podmiotowości międzynarodowej regionów europejskich, spójności polityki zagranicznej UE oraz zarządzania wielopoziomowego w zglobalizowanym świecie. Analitycy Instytutu biorą udział zarówno na etapie badań ilościowych i jakościowych, jak również w przygotowaniu publikacji omawiających wyniki badań.

Projekt finansowany jest przez Narodowe Centrum Nauki na podstawie umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego, w ramach konkursu „OPUS 10” i realizowany przez PISM we współpracy z Wydziałem Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego.

PROJEKT nr 11

Modele gospodarcze a europeizacja polityki stabilizacyjnej: perspektywa Niemiec, Francji i Polski

W 2016 roku PISM rozpoczął realizację projektu badawczego pt. „Modele gospodarcze a europeizacja polityki stabilizacyjnej: perspektywa Niemiec, Francji i Polski”. Punktem wyjścia dla analizowanej problematyki jest spostrzeżenie, że Unia Europejska zmierzająca w kierunku głębszej integracji w sferze polityki fiskalnej, napotyka na przeszkody w postaci, między innymi, kontrowersji wokół kształtu polityki stabilizacyjnej, określającej sposób reagowania na kryzysy przy pomocy wydatków i dochodów publicznych. Z jednej strony argumenty podnoszą zwolennicy restrykcyjnej polityki finansowej, wspierającej dostosowanie gospodarki poprzez mechanizm rynkowy, a więc adaptację cen i płac. Alternatywną metodę proponuje obóz „unii transferowej” stawiający na zalety pobudzania gospodarki przez wydatki i obniżenie podatków. Ten spór – w nauce dobrze znany dzięki stojącym w opozycji do siebie ekonomii neoklasycznej i keynesowskiej – ma obecnie wymiar nie tylko

teoretyczny, ale również polityczny, ponieważ można go dostrzec także w stanowiskach państw członkowskich wobec pogłębienia integracji w kierunku unii fiskalnej.

Celem tego projektu jest zbadanie, w jaki sposób odmiennosc modeli gospodarczych w Europie może pomóc wyjaśnić powyższe różnice. Opierając się na podejściu ekonomii porównawczej zakładamy, że na poziomie narodowym instytucje polityki stabilizacyjnej kształtują się w wyniku komplementarnych relacji z instytucjami regulującymi dostęp do kapitału oraz pracy. A zatem liberalne gospodarki rynkowe cechujące się bardziej elastycznym dostępem do czynników produkcji, powinny mieć dynamicznie podejście do stabilizowania gospodarki. Z kolei koordynowane gospodarki rynkowe opierające się na stabilnym dostępie do czynników produkcji działają lepiej w reżimie zorientowanych na długi termin reguł ostrożnościowych. Hipoteza ta zostanie zbadana na przykładzie Niemiec, Francji i Polski: gospodarek bardzo ważnych dla UE, a jednocześnie reprezentujących różne modele kapitalizmu. W 2016 r. cząstkowe wyniki badań zostały zaprezentowane na seminarium w Berlinie („Stability cultures and the European integration. Views from Germany, France and Poland”), a raport końcowy zostanie opublikowany w pierwszym kwartale 2107 roku.

Projekt finansowany jest przez Polsko-Niemiecką Fundację na rzecz Nauki i realizowany we współpracy z Fundacją Konrada Adenauera z Niemiec.

PROJEKT nr 12

Enable.EU – Social and Economic Drivers of Individual & Collective energy Choices

W roku 2016 PISM rozpoczął realizację projektu badawczego dotyczącego społecznej akceptacji dla realizacji strategii Unii Energetycznej. Celem projektu jest zidentyfikowanie czynników, które wpływają na indywidualne i grupowe decyzje związane z zakupem, produkcją i sposobami użytkowania energii (elektrycznej, ciepłej i w sektorze transportu). Rolą PISM jest koordynacja prowadzonych w Polsce badań opinii publicznej przewidzianych w ramach pakietów pracy na temat społecznych i kulturowych czynników warunkujących indywidualne decyzje i zachowania związane z obszarem energii, a także przeprowadzenie dwóch studiów przypadku związanych z tematyką mobilności niskoemisyjnej oraz zarządzania energią i społecznej akceptacji dla transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Zadaniem PISM jest także wsparcia merytoryczne liderów poszczególnych pakietów prac. Instytut będzie autorem podsumowania rezultatów prac badawczych i weźmie udział w formułowaniu rekomendacji dla podmiotów zaangażowanych w kształtowanie polityki Unii Europejskiej.

PISM pełni rolę partnera w konsorcjum (koordynowanym przez Institute of Studies for the Integration of Systems – ISINOVA z Włoch) w którego skład wchodzi łącznie 13 instytucji, w tym m.in. Notre Europe Jacques Delors Institute (JDI) z Francji, CSD z Bułgarii, Cambridge Econometrics z Wielkiej Brytanii i University of Munster’s School of Business and Economics z Niemiec. Projekt finansowany jest ze środków przyznanych przez Komisję Europejską w ramach Programu Ramowego Horyzont 2020 (Konkurs: Social Sciences and Humanities Support for the Energy Union, H2020-LCE-2016-2017).

Mierniki wykonania zadania:

Nazwa miernika: Liczba realizowanych w danym roku projektów badawczych.

Zakładana wartość miernika: nie mniej niż 8.

Realizacja: 19.

ZADANIE 2 – Przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych z zakresu spraw międzynarodowych

Celem zadania jest zapewnienie obsługi doradczej i analityczno-ekspertyznej organów władzy odpowiedzialnych za prowadzenie polityki zagranicznej RP. Działalność ta, uwarunkowana bieżącymi wydarzeniami i procesami w stosunkach międzynarodowych, skierowana jest przede wszystkim do najważniejszych osób w państwie odpowiedzialnych za kształtowanie polskiej polityki zagranicznej, czyli zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 2 Statutu PISM do Prezydenta RP, marszałków Sejmu i Senatu, Prezesa Rady Ministrów albo z inicjatywy ministra właściwego do spraw zagranicznych, ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, ministra właściwego do spraw gospodarki, Ministra Obrony Narodowej oraz – w miarę możliwości – innych członków Rady Ministrów, komisji sejmowych i senackich oraz klubów poselskich i senackich.

Realizacja zadania:

A. Przygotowanie ekspertyz, notatek rekomendacyjnych i innego rodzaju opracowań. Część opracowań powstaje z inicjatywy własnej, a część na zamówienie organów władzy. Ich tematyka w 2016 r. koncentrowała się na niżej wymienionych zagadnieniach:

- a) Polityka bezpieczeństwa w Europie wobec wzrostu skali i komplikacji zagrożeń ze wschodu i południa, w tym zaostrzenia relacji Zachód-Rosja, rozpadu reżimów kontroli zbrojeń i rozbrojenia, adaptacji NATO do nowego środowiska bezpieczeństwa, paraliżu wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE oraz utrzymującego się kryzysu wydatków na obronność.
- b) Aktualny stan i ewolucja instytucji integracyjnych Unii Europejskiej, możliwości wpływania Polski na ich kształt oraz implikacje polityczne, gospodarcze i społeczne wynikające dla kraju ze zmieniającego się tempa i charakteru integracji europejskiej.
- c) Wschodnie sąsiedztwo Polski wobec wyzwań wynikających z sytuacji politycznej, gospodarczej i bezpieczeństwa zarówno w świecie, jak i regionie; w tym zagrożenia wynikające z kryzysu gospodarczego, sytuacji na Ukrainie, jak i rosyjskiej polityki wobec regionu.
- d) Zacieśnianie współpracy środkowoeuropejskiej w celu zwiększania możliwości rozwojowych dla Polski i osiągnięcia większego wpływu na świecie.
- e) Destabilizacja oraz zmiany społeczno-polityczne w Afryce Północnej i na Bliskim Wschodzie z punktu widzenia europejskich i polskich interesów.

f) Przemiany polityczne i gospodarcze w systemie międzynarodowym, zmieniające się uwarunkowania globalne, w tym przede wszystkim dotyczące handlu, i ich wpływ na położenie Polski

g) Geopolityka i dyplomacja energetyczna oraz ich wpływ na formułowanie polityki energetycznej Polski i UE.

B. Przygotowanie raportów w języku polskim i/lub angielskim na tematy mające związek z przyszłością NATO (adaptacja Sojuszu do nowych wyzwań i zagrożeń), zaangażowaniem NATO na Bliskim Wschodzie, roli NATO w stabilizacji sytuacji w Libii, przyszłości europejskiego projektu integracyjnego, konsekwencjami Brexitu dla Polski i UE, strefy euro i integracji w sferze fiskalnej, reformy instytucjonalna UE, bezpieczeństwem energetycznym (Europa Środkowa i zmiany na unijnym rynku energii), relacjami Polski ze wschodzącymi potęgami i wynikającymi stąd szansami gospodarczymi (Chiny, Indie, Brazylia, RPA). Raporty te zawierały analizę istniejącego stanu rzeczy, ale przede wszystkim były ukierunkowane na dostarczanie prognoz, scenariuszy oraz propozycji konkretnych działań politycznych.

C. Przygotowywanie krótkich, dostępnych dla decydentów i szerokiego grona odbiorców, publikacji typu Biuletyn oraz dłuższych publikacji typu Policy Papers i Strategic Files w języku polskim i angielskim. Ich celem było dostarczenie decydentom czytelnej analizy wydarzeń międzynarodowych, mających bezpośrednie lub pośrednie przełożenie na polską politykę zagraniczną i pozycję międzynarodową Polski i UE, a także zawierających rekomendacje dla polskiej polityki zagranicznej.

D. Organizacja lub udział w konsultacjach eksperckich dla organów władzy RP, uwzględniając różny rodzaj zapotrzebowania (spotkania eksperckie, komisje grantowe, międzyresortowe grupy robocze, konsultacje międzyrządowe, przygotowywanie dokumentów koncepcyjnych) ze strony poszczególnych departamentów Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP (m.in. Departament Strategii Polityki Zagranicznej, Departament Współpracy Rozwojowej, Departament Ekonomiczny Unii Europejskiej, Departament Wschodni, Departament Afryki i Bliskiego Wschodu), Ministerstwa Obrony RP, Kancelarii Prezydenta RP, Kancelarii Premiera RP, Biura Bezpieczeństwa Narodowego i in.

W sumie w 2016 r. wykonano **288 opracowań analityczno-eksperskich**, w tym:

- 4 Raporty PISM,
- 92 Biuletyny PISM w wersji polskiej,
- 90 Biuletynów PISM w wersji angielskiej,

- 12 PISM Policy Papers,
- 3 PISM Strategic Files,
- 2 artykuły w "Polskim Przeglądzie Dyplomatycznym"
- 3 artykuły w "The Polish Quarterly of International Affairs",
- 5 artykułów w "Sprawach Międzynarodowych",
- 22 książek i rozdziałów w książkach opublikowanych poza PISM,
- 13 artykułów w czasopiśmie poza PISM,
- 6 analiz opublikowanych na stronach internetowych zagranicznych think-tanków i instytucji europejskich.
- 36 materiałów analitycznych nie przeznaczonych do publicznego obrotu (ekspertyz, prognoz, rekomendacji, notatek informacyjnych).

Dodatkowo:

- Analitycy PISM opublikowali **54 artykuły** w prasie i mediach elektronicznych
- Analitycy uczestniczyli w **42 konsultacjach eksperckich**:
  - dla MSZ oraz dla innych instytucji państwowych (**28 konsultacji**),
  - prace Komisji ds. Międzynarodowego Prawa Humanitarnego - **1 spotkanie** (5 kwietnia 2016 r.),
  - posiedzenie Narodowej Rady Rozwoju (Kancelaria Prezydenta) - **1 spotkanie** (20 kwietnia 2016 r.),
  - jako eksperci oceniający wnioski w konkursie: „Polska pomoc rozwojowa 2016” - **3 spotkania** (styczeń-luty 2016 r.),
  - jako eksperci oceniający wnioski w konkursie: „Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą w 2016” - **8 spotkań** (13 stycznia 2016 r., 18-20 stycznia 2016 r., 27-29 stycznia 2016 r., 22 lutego 2016 r.).
  - jako eksperci w zespole zadaniowym ds. wykorzystania potencjału Polonii i Polaków za granicą w zakresie promocji Polski - **1 spotkanie** (21 grudnia 2016 r.)

„Raporty PISM”:

1. P. Kugiel (ed.), *V4 Goes Global: Exploring Opportunities and Obstacles in the Visegrad Countries' Cooperation with Brazil, India, China and South Africa*, PISM Report, March 2016.
2. J. Godzimirski, Z. Nowak, *GoodGov: Work Together, Govern Better: Polish and Norwegian Cooperation towards More Efficient Security, Energy and Migration Policies*, PISM Report, May 2016.
3. K. Borońska-Hryniewiecka, S. Płóciennik (red.), *Relacje Unia Europejska – Wielka Brytania po ewentualnym brexicie. Stanowiska Niemiec, Francji, Włoch, Hiszpanii i Polski*, Raport PISM, maj 2016.

4. M. Terlikowski (ed.), *NATO and the Future of Peace in Europe: Towards a Tailored Approach*, PISM Report, June 2016.

„Biuletyny PISM” (wersja polska):

1. A.M. Dyner, *Trzy miesiące rosyjskiej interwencji w Syrii – implikacje wojskowe i polityczne*, Biuletyn PISM nr 1 (1351), 8 stycznia 2016 r.
2. S. Płóciennik, *Kłopotliwy sukces płacy minimalnej: niemiecki rynek pracy w czasach napływu uchodźców*, Biuletyn PISM nr 2 (1352), 11 stycznia 2016 r.
3. K. Borońska-Hryniewiecka, *Holenderskie przewodnictwo w UE: między poszukiwaniem jedności a skutecznością polityczną*, Biuletyn PISM nr 3 (1353), 12 stycznia 2016 r.
4. J. Szczudlik, *Wybory na Tajwanie: skutki dla jego pozycji międzynarodowej i stosunków z Chinami*, Biuletyn PISM nr 4 (1354), 14 stycznia 2016 r.
5. W. Lorenz, M.A. Piotrowski, *Afganistan – nowe szanse na rozmowy z talibami*, Biuletyn PISM nr 5 (1355), 18 stycznia 2016 r.
6. P. Toporowski, *Rosnące ryzyko Fixitu: kryzys i dylemat Finlandii wokół unii monetarnej*, Biuletyn PISM nr 6 (1356), 19 stycznia 2016 r.
7. Z. Nowak, *Test ogłady – Rosjanie na europejskim rynku jądrowym*, Biuletyn PISM nr 7 (1357), 22 stycznia 2016 r.
8. A. Skorupska, *Samorządy w Polsce wobec kryzysu uchodźczego*, Biuletyn PISM nr 8 (1358), 26 stycznia 2016 r.
9. A. Gawlikowska-Fyk, W. Gruszczyński, Z. Nowak, *Pakiet gazowy: kolejny etap starań o wzmocnienie odporności energetycznej UE*, Biuletyn PISM nr 9 (1359), 3 lutego 2016 r.
10. M. Wąsiński, *Kampania Polski na niestalego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ*, Biuletyn PISM nr 10 (1360), 4 lutego 2016 r.
11. K. Raś, *Potencjał współpracy polsko-litewskiej w dziedzinie bezpieczeństwa*, Biuletyn PISM nr 11 (1361), 5 lutego 2016 r.
12. D. Kałan, K. Rękawek, *Gorączka antyterrorystyczna na Słowacji i Węgrzech – lekcje dla Polski*, Biuletyn PISM nr 12 (1362), 9 lutego 2016 r.
13. A. Gawlikowska-Fyk, J. Michalak, *Efekt domina: porozumienie paryskie a reforma europejskiego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych*, Biuletyn PISM nr 13 (1363), 10 lutego 2016 r.
14. K. Zasztowt, *Kaukaz Południowy w cieniu rosyjsko-tureckiego kryzysu*, Biuletyn PISM nr 14 (1364), 11 lutego 2016 r.
15. A.M. Dyner, *Spotkanie papieża Franciszka z patriarchą Cyrylem – polityczne znaczenie dla Ukrainy i Rosji*, Biuletyn PISM nr 15 (1365), 17 lutego 2016 r.
16. P. Kościński, *Oligarchowie coraz silniejsi na Ukrainie*, Biuletyn PISM nr 16 (1366), 18 lutego 2016 r.
17. P. Kościński, *Kryzys rządowy na Ukrainie*, Biuletyn PISM nr 17 (1367), 18 lutego 2016 r.

18. D. Wnukowski, *Agencja wspierania eksportu: doświadczenia wybranych państw europejskich*, Biuletyn PISM nr 18 (1368), 24 lutego 2016 r.
19. D. Kałan, *Wybory parlamentarne na Słowacji: konsekwencje polityczne*, Biuletyn PISM nr 19 (1369), 8 marca 2016 r.
20. E. Kaca, *Unijne misje eksperckie w regionie Partnerstwa Wschodniego: czas na zmiany*, Biuletyn PISM nr 20 (1370), 9 marca 2016 r.
21. A. Minda, P. Sasnal, *Kryzys w Libii a wzrost dżihadyzmu i migracji*, Biuletyn PISM nr 21 (1371), 10 marca 2016 r.
22. J. Gniadek, S. Płóciennik, *Od „mniej Europy” do „małej Europy”: sukces AfD może zmienić politykę Niemiec*, Biuletyn PISM nr 22 (1372), 11 marca 2016 r.
23. A.M. Dyner, *Rosyjskie zaangażowanie wojskowe w Syrii – nowy etap*, Biuletyn PISM nr 23 (1373), 18 marca 2016 r.
24. K. Borońska-Hryniewiecka, *Wpływ Brexitu na sytuację imigrantów ekonomicznych w Wielkiej Brytanii: implikacje dla Polski i polskich obywateli*, Biuletyn PISM nr 24 (1374), 23 marca 2016 r.
25. M.A. Piotrowski, *Szwedzkie oceny wrogiej rosyjskiej aktywności na tle porównawczym*, Biuletyn PISM nr 25 (1375), 24 marca 2016 r.
26. A.M. Dyner, K. Zasztowt, *Eskalacja konfliktu w Górskim Karabachu – przyczyny i prawdopodobny dalszy przebieg*, Biuletyn PISM nr 26 (1376), 5 kwietnia 2016 r.
27. D. Szeligowski, *Referendum w Królestwie Niderlandów: co oznacza „nie” dla umowy stowarzyszeniowej z Ukrainą?*, Biuletyn PISM nr 27 (1377), 7 kwietnia 2016 r.
28. P. Kościński, D. Szeligowski, *Dymisja premiera Jaceniuka i powstanie nowego rządu na Ukrainie*, Biuletyn PISM nr 28 (1378), 12 kwietnia 2016 r.
29. D. Szeligowski, *Skala i znaczenie pomocy finansowej dla Ukrainy*, Biuletyn PISM nr 29 (1379), 20 kwietnia 2016 r.
30. J. Szczudlik, *Więcej rynku i państwa: perspektywy rozwoju gospodarczego Chin w nowym planie pięcioletnim*, Biuletyn PISM nr 30 (1380), 22 kwietnia 2016 r.
31. M. Wąsiński, *Perspektywa zniesienia wiz do USA*, Biuletyn PISM nr 31 (1381), 28 kwietnia 2016 r.
32. T. Berg, P. Sasnal, *Rola byłych funkcjonariuszy irackiego sektora bezpieczeństwa w Państwie Islamskim*, Biuletyn PISM nr 32 (1382), 5 maja 2016 r.
33. P. Kościński, *Delegalizacja Medżlisu – kolejny przejaw rosyjskich represji wobec Tatarów krymskich*, Biuletyn PISM nr 33 (1383), 18 maja 2016 r.
34. D. Szeligowski, *Wpływ DCFTA na modernizację ukraińskiej gospodarki*, Biuletyn PISM nr 34 (1384), 31 maja 2016 r.
35. K. Rękawek, *Ryzyko przeprowadzenia przez Państwo Islamskie kolejnych zamachów w Europie*, Biuletyn PISM nr 35 (1385), 9 czerwca 2016 r.
36. A. Dyner, *Rosja wzmacnia potencjał wojskowy na zachodzie państwa*, Biuletyn PISM nr 36 (1386), 13 czerwca 2016 r.

37. P. Toporowski, *W cieniu Brexitu: obawy City o utrzymanie pozycji w globalnych finansach*, Biuletyn PISM nr 37 (1387), 15 czerwca 2016 r.
38. M. Wąsiński, *Polityka zagraniczna w kampanii wyborczej Donalda Trumpa*, Biuletyn PISM nr 38 (1388), 16 czerwca 2016 r.
39. J. Szczudlik, *Polska w polityce zagranicznej Chin – nie tylko gospodarka*, Biuletyn PISM nr 39 (1389), 16 czerwca 2016 r.
40. E. Kaca, *Transport i mobilność: nowa agenda dla Partnerstwa Wschodniego*, Biuletyn PISM nr 40 (1390), 20 czerwca 2016 r.
41. K. Borońska-Hryniewiecka, *Czekając na Brexit: prawno-polityczne implikacje brytyjskiego referendum*, Biuletyn PISM nr 41 (1391), 27 czerwca 2016 r.
42. S. Płociennik, *Zapobiec marginalizacji: strefa „bez euro” po ewentualnym Brexicie*, Biuletyn PISM nr 42 (1392), 29 czerwca 2016 r.
43. M. Terlikowski, *Konsekwencje Brexitu dla UE: polityka bezpieczeństwa po szczycie NATO*, Biuletyn PISM nr 43 (1393), 14 lipca 2016 r.
44. M.A. Piotrowski, K. Raś, *Wzrost zagrożenia rosyjskiego w raportach bałtyckich służb specjalnych*, Biuletyn PISM nr 44 (1394), 15 lipca 2016 r.
45. R. Tarnogórski, *Przyczyny i konsekwencje arbitrażu w sprawie Morza Południowochińskiego*, Biuletyn PISM nr 45 (1395), 18 lipca 2016 r.
46. K. Zasztowt, *Konsekwencje nieudanej próby przewrotu wojskowego w Turcji*, Biuletyn PISM nr 46 (1396), 19 lipca 2016 r.
47. J. Szczudlik, *Relacje Chiny – Unia Europejska: perspektywy po szczycie*, Biuletyn PISM nr 47 (1397), 26 lipca 2016 r.
48. A. Dąbrowski, *Polityka zagraniczna w kampanii wyborczej Hillary Clinton*, Biuletyn PISM nr 48 (1398), 29 lipca 2016 r.
49. Ł. Ogrodnik, *Prezydencja Słowacji w Radzie Unii Europejskiej: implikacje dla Grupy Wyszehradzkiej*, Biuletyn PISM nr 49 (1399), 1 sierpnia 2016 r.
50. A. Kacprzyk, *Odstraszanie konwencjonalne na wschodniej flance NATO po szczycie w Warszawie*, Biuletyn PISM nr 50 (1400), 2 sierpnia 2016 r.
51. D. Szeligowski, *Współpraca NATO i Ukrainy po szczycie w Warszawie*, Biuletyn PISM nr 51 (1401), 4 sierpnia 2016 r.
52. P. Sasnal, *Ustalenia szczytu NATO w Warszawie dotyczące Libii*, Biuletyn PISM nr 52 (1402), 10 sierpnia 2016 r.
53. D. Szeligowski, *Zatrzymania rzekomych ukraińskich dywersantów na Krymie*, Biuletyn PISM nr 53 (1403), 12 sierpnia 2016 r.
54. D. Wnukowski, *Kwestia przyznania ChRL statusu gospodarki rynkowej – implikacje dla UE i Polski*, Biuletyn PISM nr 54 (1404), 17 sierpnia 2016 r.
55. A.M. Dyner, P. Kościński, *Polityczne aspekty soboru wszechprawosławnego*, Biuletyn PISM nr 55 (1405), 22 sierpnia 2016 r.
56. J. Michalak, *Strategia niskoemisyjnego rozwoju UE a polityka energetyczna Polski do 2050 r.*, Biuletyn PISM nr 56 (1406), 26 sierpnia 2016 r.

57. P. Toporowski, *Komisja Europejska po rezygnacji Jonathana Hilla*, Biuletyn PISM nr 57 (1407), 2 września 2016 r.
58. K. Borońska-Hryniewiecka, S. Zaręba, *Implikacje decyzji Komisji Europejskiej w sprawie pomocy przyznanej Apple przez Irlandię*, Biuletyn PISM nr 58 (1408), 6 września 2016 r.
59. E. Kaca, *Stanowisko Francji wobec ewentualnego opuszczenia Unii Europejskiej przez Wielką Brytanię*, Biuletyn PISM nr 59 (1409), 9 września 2016 r.
60. D. Wnukowski, *Znaczenie G20 w kształtowaniu globalnego systemu zarządzania gospodarczego*, Biuletyn PISM nr 60 (1410), 12 września 2016 r.
61. J. Durkalec, *Adaptacja NATO do nuklearnych wyzwań ze strony Rosji*, Biuletyn PISM nr 61 (1411), 16 września 2016 r.
62. K. Borońska-Hryniewiecka, *Szczyt UE-27 w Bratysławie – nieformalne konsultacje polityczne w sprawie przyszłości Unii*, Biuletyn PISM nr 62 (1412), 19 września 2016 r.
63. A.M. Dyner, *„Kaukaz 2016” kolejnym testem rosyjskich sił zbrojnych*, Biuletyn PISM nr 63 (1413), 20 września 2016 r.
64. M. Wąsiński, *Perspektywy negocjacyjne umowy handlowej między Unią Europejską i Stanami Zjednoczonymi*, Biuletyn PISM nr 64 (1414), 22 września 2016 r.
65. M.A. Piotrowski, K. Zasztowt, *Stabilność Uzbekistanu i Azji Centralnej po śmierci Iłama Karimowa*, Biuletyn PISM nr 65 (1415), 26 września 2016 r.
66. V. Jóźwiak, *Węgierskie referendum w sprawie obowiązkowego przyjmowania imigrantów*, Biuletyn PISM nr 66 (1416), 29 września 2016 r.
67. J. Szymańska, *Przyszłość swobodnego przepływu osób po referendum w sprawie Brexitu*, Biuletyn PISM nr 67 (1417), 4 października 2016 r.
68. S. Zaręba, *Zakaz groźby użycia siły a rosyjskie ćwiczenia wojskowe*, Biuletyn PISM nr 68 (1418), 18 października 2016 r.
69. P. Sasnał, *Międzynarodowy wymiar walk o Aleppo w Syrii*, Biuletyn PISM nr 69 (1419), 20 października 2016 r.
70. M. Wąsiński, *Konsekwencje ewentualnego odrzucenia przez Unię Europejską umowy o wolnym handlu z Kanadą*, Biuletyn PISM nr 70 (1420), 24 października 2016 r.
71. K. Wasilewski, *Turcja po nieudanym zamachu stanu – wyzwanie dla UE i USA*, Biuletyn PISM nr 71 (1421), 27 października 2016 r.
72. J. Pieńkowski, *Możliwe konsekwencje wyborów prezydenckich w Mołdawii*, Biuletyn PISM nr 72 (1422), 28 października 2016 r.
73. J. Szczudlik, *Trzy lata Jedwabnego Szlaku: sukcesy i wyzwania*, Biuletyn PISM nr 73 (1423), 2 listopada 2016 r.
74. W. Lorenz, S. Zaręba, *Znaczenie Wysp Alandzkich dla bezpieczeństwa w regionie Morza Bałtyckiego*, Biuletyn PISM nr 74 (1424), 4 listopada 2016 r.
75. A. Dąbrowski, M. Wąsiński, *Konsekwencje wyborów w Stanach Zjednoczonych*, Biuletyn PISM nr 75 (1425), 10 listopada 2016 r.

76. M. Terlikowski, *Polityka obronna w UE – bezpieczeństwo wielu prędkości?*, Biuletyn PISM nr 76 (1426), 10 listopada 2016 r.
77. Ł. Jasina, *Wzmocnienie pozycji Władimira Putina w systemie politycznym Rosji*, Biuletyn PISM nr 77 (1427), 15 listopada 2016 r.
78. J. Szczudlik, *Perspektywy formatu Chiny – Europa Środkowo-Wschodnia (16+1)*, Biuletyn PISM nr 78 (1428), 18 listopada 2016 r.
79. K. Raś, *Stanowisko państw bałtyckich wobec Brexitu i reformy UE*, Biuletyn PISM nr 79 (1429), 23 listopada 2016 r.
80. J. Szymańska, *Inauguracja działalności Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej*, Biuletyn PISM nr 80 (1430), 24 listopada 2016 r.
81. A. Skorupska, *Samorządy w projektach pomocy rozwojowej i polonijnych*, Biuletyn PISM nr 81 (1431), 28 listopada 2016 r.
82. P. Kościński, D. Szeligowski, *Ukraina wobec wyboru Donalda Trumpa na prezydenta USA*, Biuletyn PISM nr 82 (1432), 29 listopada 2016 r.
83. K. Wasilewski, *Nowa strategia Turcji w walce z Partią Pracujących Kurdystanu – konsekwencje i szanse realizacji*, Biuletyn PISM nr 83 (1433), 1 grudnia 2016 r.
84. J. Pieńkowski, *Przyszłość relacji rosyjsko-bułgarskich po wyborach prezydenckich w Bułgarii*, Biuletyn PISM nr 84 (1434), 2 grudnia 2016 r.
85. A.M. Dyner, *Perspektywy relacji Unia Europejska – Białoruś*, Biuletyn PISM nr 85 (1435), 5 grudnia 2016 r.
86. S. Zaręba, *Możliwości zaskarżenia decyzji Komisji Europejskiej w sprawie gazociągu Opal*, Biuletyn PISM nr 86 (1436), 6 grudnia 2016 r.
87. K. Raś, *Nowy rząd na Litwie: perspektywy i wyzwania*, Biuletyn PISM nr 87 (1437), 7 grudnia 2016 r.
88. V. Józwiak, *Grupa Wyszehradzka z perspektywy Węgier*, Biuletyn PISM nr 88 (1438), 13 grudnia 2016 r.
89. P. Kugiel, *Rola pomocy rozwojowej w rozwiązywaniu kryzysu uchodźczego*, Biuletyn PISM nr 89 (1439), 14 grudnia 2016 r.
90. S. Płóciennik, *Zapowiedzi polityki gospodarczej Donalda Trumpa – konsekwencje dla Niemiec*, Biuletyn PISM nr 90 (1440), 15 grudnia 2016 r.
91. Ł. Ogrodnik, *Grupa Wyszehradzka w polityce Republiki Czeskiej*, Biuletyn PISM nr 91 (1441), 19 grudnia 2016 r.
92. K. Wasilewski, *Konsekwencje zamachu na ambasadora Rosji w Turcji*, Biuletyn PISM nr 92 (1442), 21 grudnia 2016 r.

„PISM Bulletin” (wersja angielska):

1. A.M. Dyner, *Three Months of Russian Intervention in Syria: The Military and Political Implications*, Bulletin PISM no. 1 (851), 8 January 2016.

2. S. Płóciennik, *The Bothersome Success of the Minimum Wage: The German Labour Market Faces the Refugee Crisis*, Bulletin PISM no. 2 (852), 11 January 2016.
3. K. Borońska-Hryniewiecka, *The Dutch EU Presidency: Between Seeking Unity and Policy Effectiveness*, Bulletin PISM no. 3 (853), 12 January 2016.
4. J. Szczudlik, *Taiwan Elections: Implications for Its Ties with the Mainland and Internationally*, Bulletin PISM no. 4 (854), 14 January 2016.
5. W. Lorenz, M.A. Piotrowski, *Afghanistan: New Opportunities for Talks with the Taliban*, Bulletin PISM no. 5 (855), 18 January 2016.
6. P. Toporowski, *Growing Risk of a "Fixit:" The Finnish Eurozone Dilemma*, Bulletin PISM no. 6 (856), 19 January 2016.
7. Z. Nowak, *Russia's Ambitions in Europe's Nuclear Energy Sector: A Test of Credibility*, Bulletin PISM no. 7 (857), 22 January 2016.
8. A. Skorupska, *Polish Local Government Attitudes towards the Refugee Crisis*, Bulletin PISM no. 8 (858), 26 January 2016.
9. A. Gawlikowska-Fyk, W. Gruszczyński, Z. Nowak, *EU Winter Gas Package: The Next Phase of the Struggle to Strengthen Energy Resilience*, Bulletin PISM no. 9 (859), 3 February 2016.
10. M. Wąsiński, *Poland's Campaign for a Non-Permanent Seat on the UN Security Council*, Bulletin PISM no. 10 (860), 4 February 2016.
11. M. Raś, *The Potential for Polish-Lithuanian Cooperation in Security*, Bulletin PISM no. 11 (861), 5 February 2016.
12. D. Kałan, K. Rękawek, *Counterterrorism Fever in the V4 and Guidance for Poland*, Bulletin PISM no. 12 (862), 9 February 2016.
13. A. Gawlikowska-Fyk, J. Michałak, *Impact of the Global Climate Agreement on Post-2020 EU Emissions Trading Scheme Reform*, Bulletin PISM no. 13 (863), 10 February 2016.
14. K. Zasztowt, *The South Caucasus in the Shadow of the Russian-Turkish Crisis*, Bulletin PISM no. 14 (864), 11 February 2016.
15. A.M. Dwyer, *The Meeting between Pope Francis and Patriarch Kirill, and Its Political Significance for Ukraine and Russia*, Bulletin PISM no. 15 (865), 17 February 2016.
16. P. Kościński, *The Oligarchs Are Becoming Stronger in Ukraine*, Bulletin PISM no. 16 (866), 18 February 2016.
17. P. Kościński, *Poroshenko's Risky Play with Ukraine's Government*, Bulletin PISM no. 17 (867), 18 February 2016.
18. D. Wnukowski, *Export Promotion Agency: The Experience of Selected European Countries*, Bulletin PISM no. 18 (868), 24 February 2016.
19. D. Kałan, *Political Consequences of the Parliamentary Elections in Slovakia*, Bulletin PISM no. 19 (869), 8 March 2016.
20. E. Kaca, *EU Expert Missions to the Eastern Partnership Region: Time for Change*, Bulletin PISM no. 20 (870), 9 March 2016.

21. A. Minda, P. Sasnal, *The Crisis in Libya and the Rise of Jihadism and Migration*, Bulletin PISM no. 21 (871), 10 March 2016.
22. J. Gniadek, S. Płóciennik, *From "Less Europe" to a "Little Europe": Why AfD's Success Could Change German Policy*, Bulletin PISM no. 22 (872), 11 March 2016.
23. A.M. Dyner, *Russia's Military Operation in Syria: A New Stage*, Bulletin PISM no. 23 (873), 18 March 2016.
24. K. Borońska-Hryniewiecka, *The Impact of Brexit on Economic Migrants in the UK: Implications for Poland and Its Citizens*, Bulletin PISM no. 24 (874), 23 March 2016.
25. M.A. Piotrowski, *The Swedish Counter-Intelligence Report on Hostile Russian Activities in the Region in a Comparative Context*, Bulletin PISM no. 25 (875), 24 March 2016.
26. A.M. Dyner, K. Zasztowt, *The Escalation of the Conflict in Nagorno-Karabakh: Causes and Probable Course*, Bulletin PISM no. 26 (876), 6 April 2016.
27. D. Szeligowski, *The Netherlands Referendum on the EU-Ukraine Association Agreement: What Is the Effect of the "No" Vote?*, Bulletin PISM no. 27 (877), 8 April 2016.
28. P. Kościński, D. Szeligowski, *Yatsenyuk's Resignation and the Formation of Ukraine's Next Government*, Bulletin PISM no. 28 (878), 13 April 2016.
29. D. Szeligowski, *The Scale and Importance of the Financial Assistance to Ukraine*, Bulletin PISM no. 29 (879), 21 April 2016.
30. J. Szczudlik, *More Market and More State: China's Economic Development in the New Five-Year Guideline*, Bulletin PISM no. 30 (880), 28 April 2016.
31. T. Berg, P. Sasnal, *The Role of Iraq's Former Regime Elements in Islamic State*, Bulletin PISM no. 31 (881), 5 May 2016.
32. P. Kościński, *Banning the Majlis: Another Manifestation of Russian Repression of the Crimean Tatars*, Bulletin PISM no. 32 (882), 18 May 2016.
33. D. Szeligowski, *The DCFTA's Impact on the Modernisation of Ukraine's Economy*, Bulletin PISM no. 33 (883), 31 May 2016.
34. K. Rękawek, *The Threat of Further ISIS Terrorism in Europe*, Bulletin PISM no. 34 (884), 9 June 2016.
35. A. Dyner, *Russia Beefs Up Military Potential in the Country's Western Areas*, Bulletin PISM no. 35 (885), 13 June 2016.
36. P. Toporowski, *In the Shadow of Brexit: The City of London's Concerns about Its Position in Global Finance*, Bulletin PISM no. 36 (886), 15 June 2016.
37. M. Wasiński, *Donald Trump's Foreign Policy Stances in the Election Campaign: Unpredictability and Neo-isolationism*, Bulletin PISM no. 37 (887), 16 June 2016.
38. J. Szczudlik, *Poland in China's Foreign Policy – Not Only Economic*, Bulletin PISM no. 38 (888), 16 June 2016.
39. E. Kaca, *Transport and Mobility: A New Agenda for the Eastern Partnership*, Bulletin PISM no. 39 (889), 20 June 2016.

40. K. Borońska-Hryniewiecka, *Waiting for Brexit: The Legal and Political Implications of the British EU Referendum*, Bulletin PISM no. 40 (890), 28 June 2016.
41. S. Płóciennik, *A "Non-euro" Zone after a Possible Brexit*, Bulletin PISM no. 41 (891), 30 June 2016.
42. M.A. Piotrowski, K. Raś, *Baltic States' Intelligence Services Report Increased Threat from Russia*, Bulletin PISM no. 42 (892), 15 July 2016.
43. R. Tarnogórski, *South China Sea Arbitration: Roots and Consequences*, Bulletin PISM no. 43 (893), 18 July 2016.
44. K. Zasztowt, *The Consequences of the Failed Military Coup in Turkey*, Bulletin PISM no. 44 (894), 20 July 2016.
45. J. Szczudlik, *China-EU Relations: Post-Summit Perspectives*, Bulletin PISM no. 45 (895), 27 July 2016.
46. A. Dąbrowski, *Hillary Clinton's Foreign Policy Stances in the Election Campaign*, Bulletin PISM no. 46 (896), 29 July 2016.
47. Ł. Ogrodnik, *Slovak Presidency of the EU Council: Implications for the Visegrad Group*, Bulletin PISM no. 47 (897), 1 August 2016.
48. A. Kacprzyk, *Conventional Deterrence on NATO's Eastern Flank after the Warsaw Summit*, Bulletin PISM no. 48 (898), 3 August 2016.
49. D. Szeligowski, *NATO-Ukraine Cooperation after the Warsaw Summit*, Bulletin PISM no. 49 (899), 4 August 2016.
50. P. Sasnal, *NATO Warsaw Summit Decisions Regarding Libya*, Bulletin PISM no. 50 (900), 10 August 2016.
51. D. Szeligowski, *The Arrest of Alleged Ukrainian Saboteurs in Crimea*, Bulletin PISM no. 51 (901), 16 August 2016.
52. D. Wnukowski, *Granting Market Economy Status to China: Implications for the EU and Poland*, Bulletin PISM no. 52 (902), 17 August 2016.
53. A.M. Dyner, P. Kościński, *The Religious and Political Nature of the Pan-Orthodox Council*, Bulletin PISM no. 53 (903), 23 August 2016.
54. J. Michalak, *"Polish Energy Policy by 2050" in light of the EU's Long-term Low Greenhouse Gas Emission Development Strategy*, Bulletin PISM no. 54 (904), 29 August 2016.
55. P. Toporowski, *European Commission after Jonathan Hill's Resignation*, Bulletin PISM no. 55 (905), 5 September 2016.
56. K. Borońska-Hryniewiecka, S. Zaręba, *The Implications of the European Commission's Decision in the Apple Tax Case*, Bulletin PISM no. 56 (906), 7 September 2016.
57. E. Kaca, *France's Position on the UK's Post-Brexit Relationship with the EU*, Bulletin PISM no. 57 (907), 12 September 2016.
58. D. Wnukowski, *The Importance of the G20 in Shaping Global Economic Governance*, Bulletin PISM no. 58 (908), 14 September 2016.

59. J. Durkalec, *NATO Adaptation to Russia's Nuclear Challenge*, Bulletin PISM no. 59 (909), 16 September 2016.
60. K. Borońska-Hryniewiecka, J. Szymańska, *EU-27 in Bratislava: The Launch of Informal Consultations on the Future of the Union*, Bulletin PISM no. 60 (910), 19 September 2016.
61. A.M. Dynner, *"Kavkaz 2016:" The Next Test of Russia's Armed Forces*, Bulletin PISM no. 61 (911), 21 September 2016.
62. M. Wąsiński, *Negotiating Perspectives on the EU-U.S. Trade Agreement*, Bulletin PISM no. 62 (912), 23 September 2016.
63. M.A. Piotrowski, K. Zasztowt, *The Stability of Uzbekistan and Central Asia after the Death of Islam Karimov*, Bulletin PISM no. 63 (913), 26 September 2016.
64. V. Józwiak, *Hungary's Referendum on EU Immigrant Quotas*, Bulletin PISM no. 64 (914), 30 September 2016.
65. J. Szymańska, *The Future of the Free Movement of People after the Brexit Referendum*, Bulletin PISM no. 65 (915), 5 October 2016.
66. S. Zaręba, *Russia's Military Exercises and the Prohibition on the Threat of Force*, Bulletin PISM no. 66 (916), 19 October 2016.
67. P. Sasnal, *The International Dimension of the Fight for Aleppo in Syria*, Bulletin PISM no. 67 (917), 21 October 2016.
68. M. Wąsiński, *Potential Consequences if the EU Rejects CETA*, Bulletin PISM no. 68 (918), 25 October 2016.
69. K. Wasilewski, *Turkey after the Failed 15 July Coup: A Challenge for the EU and the U.S.*, Bulletin PISM no. 69 (919), 27 October 2016.
70. J. Pieńkowski, *Consequences of the Presidential Elections in the Republic of Moldova*, Bulletin PISM no. 70 (920), 28 October 2016.
71. J. Szczudlik, *Three Years of the Silk Road: Successes and Challenges*, Bulletin PISM no. 71 (921), 2 November 2016.
72. W. Lorenz, S. Zaręba, *Åland Islands' Significance to Security in the Baltic Sea Region*, Bulletin PISM no. 72 (922), 7 November 2016.
73. A. Dąbrowski, M. Wąsiński, *Probable U.S. Policy Directions under President Trump*, Bulletin PISM no. 73 (923), 10 November 2016.
74. M. Terlikowski, *Defence Policy in the European Union: Multi-Speed Security?*, Bulletin PISM no. 74 (924), 14 November 2016.
75. Ł. Jasina, *Strengthening Putin's Political Position in Russia*, Bulletin PISM no. 75 (925), 15 November 2016.
76. J. Szczudlik, *Prospects for China-CEE Relations in the 16+1 Format*, Bulletin PISM no. 76 (926), 18 November 2016.
77. K. Raś, *Stanowisko państw bałtyckich wobec Brexitu i reformy UE*, Bulletin PISM no. 77 (927), 25 November 2016.

78. J. Szymańska, *Launch of the European Border and Coast Guard Agency*, Bulletin PISM no. 78 (928), 25 November 2016.
79. A. Skorupska, *Role of Local Governments in Development Cooperation Projects and Contact with the Polish Diaspora*, Bulletin PISM no. 79 (929), 28 November 2016.
80. P. Kościński, D. Szeligowski, *Ukraine's Reaction to Donald Trump's Election as U.S. President*, Bulletin PISM no. 80 (930), 29 November 2016.
81. K. Wasilewski, *Turkey's New Anti-PKK Strategy: Consequences and Feasibility*, Bulletin PISM no. 81 (931), 1 December 2016.
82. J. Pieńkowski, *The Future of Russia-Bulgaria Relations after the Bulgarian Presidential Election*, Bulletin PISM no. 82 (932), 2 December 2016.
83. A.M. Dyner, *Prospects for Relations between the EU and Belarus*, Bulletin PISM no. 83 (933), 5 December 2016.
84. S. Zaręba, *Challenging the European Commission Decision on the Opal Gas Pipeline*, Bulletin PISM no. 84 (934), 7 December 2016.
85. K. Raś, *The New Government in Lithuania: Prospects and Challenges*, Bulletin PISM no. 85 (935), 8 December 2016.
86. V. Józwiak, *The Visegrad Group from Hungary's Perspective*, Bulletin PISM no. 86 (936), 13 December 2016.
87. P. Kugiel, *Can Development Assistance Solve the Refugee Crisis?*, Bulletin PISM no. 87 (937), 14 December 2016.
88. S. Płóciennik, *Donald Trump's Economic Policy: Consequences for Germany*, Bulletin PISM no. 88 (938), 15 December 2016.
89. Ł. Ogrodnik, *The Visegrad Group in Czech Policy*, Bulletin PISM no. 89 (939), 19 December 2016.
90. K. Wasilewski, *Consequences of the Assassination of the Russian Ambassador to Turkey*, Bulletin PISM no. 90 (940), 22 December 2016.

„PISM Policy Papers“:

1. D. Wnukowski, *Australia's Asylum and Migration Policy: Lessons to Apply to the European Refugee Crisis*, PISM Policy Paper no. 1 (142), January 2016.
2. P. Kościński, *Ukraine: A Migration Corridor with Half-Closed Doors*, PISM Policy Paper no. 2 (143), January 2016.
3. P. Elman, *The EU-Turkey Deal on Refugees: How to Move Forward*, PISM Policy Paper no. 3 (144), January 2016.
4. S. Secrieru, *Transnistria Zig-zagging towards a DCFTA*, PISM Policy Paper no. 4 (145), January 2016.
5. D. Wnukowski, *How ASEAN's Transformation Can Play Out Well for Europe*, PISM Policy Paper no. 5 (146), February 2016.
6. T. Żornaczuk, *Forever on the Periphery? The Return of Geopolitics to EU Enlargement to the Balkans*, PISM Policy Paper no. 6 (147), February 2016.

7. J. Szczudlik, *Many Belts and Many Roads: The Proliferation of Infrastructure Initiatives in Asia*, PISM Policy Paper no. 7 (148), February 2016.
8. C. Buchanan Ponczek, *The Global Outlook of the Top Five Candidates in the U.S. Presidential Election*, PISM Policy Paper no. 8 (149), March 2016.
9. M. Wąsiński, C. Salgado, *Brazil's Perception of the Visegrad Group: Not a Strategic but a Prospective Partnership*, PISM Policy Paper no. 9 (150), March 2016.
10. M. Wąsiński, *EU Pressure Insufficient to Gain U.S. Visa Waiver for Poles*, PISM Policy Paper no. 10 (151), April 2016.
11. P. Quercia, P. Sasnal, J. Smith, K. Volker, *NATO in Libya: A Long-term Plan for Stability*, PISM Policy Paper no. 11 (152), July 2016.
12. J. Rathke, D. Szeligowski, K. Zasztowt, *How Can NATO Contribute to Ukraine and Georgia's Border Security?*, PISM Policy Paper no. 12 (153), July 2016.

"PISM Strategic Files":

1. P. Sasnal, *Universal Utopia: Weighing the Reasons for the Appeal of the Islamic State*, PISM Strategic File no. 1 (82), February 2016.
2. E. Kaca, *Schengen's Future in Light of the Refugee Crisis*, PISM Strategic File no. 2 (83), February 2016.
3. K. Borońska-Hryniewiecka, *A Win-Win Situation? What to Make of the EU-UK Deal*, PISM Strategic File no. 3 (84), February 2016.

"Polski Przegląd Dyplomatyczny":

1. S. Dębski, *Musimy być głodni sukcesu. Rozmowa z Prezydentem RP Andrzejem Dudą*, "Polski Przegląd Dyplomatyczny", nr 1 (67), październik-grudzień 2016.
2. Ł. Jasina, *Recenzja – Robert I. Frost, The Oxford History of Poland-Lithuania, t. I: "The Making of the Polish-Lithuanian Union 1385–1569"*, nr 1 (67), październik-grudzień 2016.

"The Polish Quarterly of International Affairs":

1. D. Wnukowski, *Balancing ASEAN, the U.S. and China: Indonesia's Bebas-aktif Foreign Policy in the 21st Century*, "The Polish Quarterly of International Affairs", nr 4/2015, luty 2016 r.
2. W. Lorenz, *NATO at a Critical Crossroads*, "The Polish Quarterly of International Affairs", nr 1/2016, maj 2016 r.
3. J. Durkalec, Kroenig Matthew, *NATO's Nuclear Deterrence: Closing Credibility Gaps*, "The Polish Quarterly of International Affairs", nr 1/2016, maj 2016 r.

“Sprawy Międzynarodowe”:

1. P. Kościński, *Wyzwanie dla amerykańskiej dominacji. Rozmowa z Dmitrijem Treninem, szefem moskiewskiego Centrum Carnegie*, „Sprawy Międzynarodowe” nr 1/2016
2. P. Kościński, *Recenzja – Marek Kornat, Wacław Grzybowski. Ambasador w Moskwie (1936–1939). Biografia polityczna*, „Sprawy Międzynarodowe” nr 1/2016
3. P. Kościński, *Rozmowa z dr. Danielem S. Hamiltonem, dyrektorem wykonawczym Center for Transatlantic Relations w Waszyngtonie*, „Sprawy Międzynarodowe” nr 2/2016
4. S. Płóciennik, *Zróznicowana integracja – remedium na kryzys UE?*, „Sprawy Międzynarodowe” nr 2/2016
5. M. Wasiński, *Recenzja - Partnerstwo Transatlantyczne. Wnioski dla Polski*, red. E. Czarny, M. Słok-Wódkowska, „Sprawy Międzynarodowe” nr 2/2016

Książki i rozdziały w książkach opublikowanych poza PISM:

1. Dyner A.M., *Polska i Białoruś: współpraca regionów motorem dwustronnych relacji*, „Belarusian Yearbook 2015”.
2. Dyner A.M., *Rosja i relacje białorusko-rosyjskie w dyskursie Aleksandra Łukaszenki*, w: Oliwia Piaskowska, Piotr Załęski (red.), „Prezydencki dyskurs polityki na obszarze poradzieckim”, Warszawa 2015.
3. Jurczyszyn Ł., *Le mouvement anti-ACTA en Pologne*, [w:] « *Mouvements sociaux. Quand le sujet devient acteur* », Captain, B. et Pleyers, G., Éditions de la Maison des sciences de l’homme, Paryż 2016.
4. Jurczyszyn Ł., *Transgraniczny polityczny ekstremizm w epoce globalizacji*, numer specjalny nt relacji UE i Federacji Rosyjskiej: „Wielka Europa dziś: sprawy wspólne, różne i wzajemne”, Wydawnictwo Wydziału Zarządzania UW, Warszawa 2016.
5. Lorenz W., *Aftermath of the NATO Warsaw Summit. Effects on the Security of the Baltic Sea Region. A Perspective from Poland*, [w:] Maris Andzans, Ilvija Bruge (red.), „The Baltic Sea Region: Hard and Soft Security Reconsidered”, Latvian Institute of International Affairs, Riga 2016.
6. Pieńkowski J., Zenderowski R., *Kwestie narodowościowe w Europie Środkowo-Wschodniej. Tom III. Jesień Narodów i jej konsekwencje*, Wyd. Naukowe UKSW, Warszawa 2016.
7. Pieńkowski J., *Reprezentacja mniejszości niemieckiej w Rumunii przed 1989 r.*, [w:] Kinga Wojtas (red.), „Reprezentacja mniejszości niemieckiej w wybranych państwach Europy Środkowej”, Warszawa 2016.
8. Pieńkowski J., *Współczesna reprezentacja mniejszości niemieckiej w Rumunii*, [w:] Kinga Wojtas (red.), „Reprezentacja mniejszości niemieckiej w wybranych państwach Europy Środkowej”, Warszawa 2016.
9. Piotrowski M.A., *W cieniu Wielkiego Szatana? Działania wywiadu cywilnego i wojskowego Izraela przeciwko programowi nuklearnemu Iranu* [w:] „Wywiad i

- kontrwywiad w polityce międzynarodowej na przełomie XX i XXI wieku”, M. Górka (red.), Difin, Warszawa 2016 r.
10. Sasnal P., *Exodus z Syrii. Migranci i uchodźcy z Bliskiego Wschodu*, [w:] „Rocznik Strategiczny 2015/2016”, R. Kuźniar (red.), 2016.
  11. Sasnal P., *Faith Brings Down Regimes. The Role of Religion in Transitional Processes*, [w:] “The Arab Transitions in a Changing World. Building Democracies in Light of International Experiences”, S. Florensa (ed.), 2016.
  12. Sasnal P., *The Reasons for Radical Groups’ Appeal among European and Arab Citizens: The Case of ISIS*, [w:] “Terrorist Threat in the Euro-Mediterranean”, A. Mukhtar, F. Ammor, D. Ghanem-Yazbeck, P. Sasnal, 2016.
  13. Skorupska A., *Local Government Reform in Ukraine* [w:] Elizabeth Karolyi (ed.): “Regions in Europe. Administrative Structures and Territorial Identities Issues”, Collected Papers of the Joseph Károlyi József Foundation's symposiums, Karolyi Jozsef Alapitvany, Hungary, 2016.
  14. Szczudlik J., *Poland on the Silk Road in Central Europe: to Become a Hub of Hubs?*, [w:] Frans Paul van der Putten, John Seaman, Mikko Huotari, Alice Ekman, Miguel Otero-Inglesias (ed.), “Europe and China’s New Silk Roads” , ETNC Report, December 2016, s. 45-48.
  15. Szeligowski D., *Cztery lata małego ruchu granicznego pomiędzy Polską i Ukrainą*, [w:] „Stosunki polsko-ukraińskie 1991-2014. Próba bilansu”, M. Pietraś i in. (red.), UMCS, Lublin, 2016.
  16. Szeligowski D., *Konflikt rosyjsko-ukraiński ustami Unii Europejskiej*, [w:] „Potęga słowa. Międzynarodowe stosunki i komunikacja: stan obecny i perspektywy”, A. Lelonek i in. (red.), Lwowski Uniwersytet Narodowy im. I. Franki, Lwów, 2016.
  17. Szymańska J., *Kryzys migracyjny a rozwój agencji wyspecjalizowanego obszaru spraw wewnętrznych i wymiaru sprawiedliwości Unii Europejskiej*, [w:] Wojtaszak Andrzej, Jartyś Janusz, Krawcewicz Arkadiusz (red.), „Europa wobec problemu uchodźców w XXI wieku”, Szczecin, 2016.
  18. Szymańska J., *Kryzys migracyjny w Europie: unijne programy relokacji i przesiedleń a bezpieczeństwo państw członkowskich*, [w:] Szmidtko Tadeusz, Koziół Jerzy (red.), „Zarządzanie bezpieczeństwem - wyzwania i ryzyka”, Wydawnictwo UJK - Wydawnictwo ASPRA JR Warszawa-Piotrków Trybunalski, 2016.
  19. Szymańska J., *Międzyrządowość vs. ponadnarodowość w polityce migracyjnej i obszarze spraw wewnętrznych Unii Europejskiej*, [w:] Grosse Tomasz Grzegorz (red.), „Polityki europejskie w dobie kryzysu”, Wydawnictwo Scholar, Warszawa, 2016.
  20. Terlikowski M., *After the EU Global Strategy: Consulting the Experts*, J.J. Andersson, D. Fiott, A. Missiroli [red.], EUISS 2016.

21. Terlikowski M., *Polish perception of the roots and consequences of the current security crisis in Europe*, [w:] "European Security - Challenges at the Societal Level", W. Zellner [red.], 2016.
22. Terlikowski M., *Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony – Gra Pozorów*; "Rocznik Strategiczny 2015/16", R. Kuźniar [red.], wyd. Scholar, Warszawa 2016.

Artykuły i recenzje w czasopismach poza PISM:

1. Jurczyszyn, Ł., *Młoda Polska Narodowa: przejawy społeczno-politycznego „skrętu w prawo” młodych Polaków w świetle badań ilościowych i jakościowych*, „Społeczeństwo i Polityka”, 2016.
2. Jurczyszyn, Ł., *Transgraniczny policieski ekstremizm w epokę globalizacji. Obszary zagrożenia dla bezpieczeństwa Rosyjskiej Federacji i Eurosojuza*, „Filozofia Chazajstwa”, Almanach MGU Moskwa, nr 4, 2016.
3. Legucka, A., *Wykorzystanie quasi-państw w polityce zagranicznej Federacji Rosyjskiej*, „Rocznik Nauk Społecznych”, Volume 8 (44) Issue 1, 2016.
4. Legucka, A., *Russia’s Peacekeeping Operations in the Post-Soviet Space: “Mirotvorciestwo” Applied*, “The War of Russia” editorial discussion, “Warsaw East European Review”, Volume VI/2016.
5. Płóciennik S., *Auswege aus Polens Entwicklungsfalle. Marktwirtschaft mit „sichtbarer Hand“ oder Kapitalismus des „starken Staates“*, „Osteuropa“, 6-7/2016.
6. Płóciennik S., *Oszczędność i wzrost. Kultury ekonomiczne Niemiec i Polski, albo czy Polska poparłaby niemiecką politykę austerity?*, „Dialog Polsko-Niemiecki”, nr 114, 2016.
7. Skorupska A., *Borders of opportunity*, „New Eastern Europe”, Issue 6 2016: Brave New Borders.
8. Szczudlik J., *Polnisch-chinesische Beziehungen. Auf dem Weg zu einer strategischen Partnerschaft?*, „WeltTrends”, nr 122, Dezember 2016, s. 36-41.
9. Szczudlik J., *When the Silk Road Meets the EU: Towards a New Era of Poland-China Relations?*, w: *China Investment in Influence: the Future of 16+1 Cooperation*, “China Analysis”, nr 199, ECFR, December 2016, s. 10-12.
10. Tarnogórski R., *“Solidarität – Verantwortung – Engagement” Polens Kandidatur für einen Sitz im UN-Sicherheitsrat 2018-2019*, “Welt Trends- Das außenpolitische Journal”, 122 Dezember 2016.
11. Terlikowski M., *Appropriate Level Of European Strategic Autonomy*, F. Arteaga, T. Jermalavicius, A. Marrone, J.P. Maulny, M. Terlikowski, IRIS 2016.
12. Terlikowski M., *NATO-Russia Relations: Resilience and Beyond*, M. Terlikowski, A. Racz, “Policy Paper”, w ramach projektu Visegrad Security Project (PISM-CEID Budapest).

13. Zareba S., *Specyfika odpowiedzialności za naruszenia europejskiej konwencji praw człowieka związane z działalnością nieuznawanych reżimów – analiza orzecznictwa*, „Studia Prawnicze”, nr 3 (207), 2016.

Analizy opublikowane na stronach internetowych zagranicznych think-tanków i instytucji europejskich:

1. Kacprzyk A., *The 2016 Washington Summit: Time to Open the Next Chapter in Nuclear Security*, “Global Memo”, Council of Councils, 24 February 2016.
2. Durkalec J., *Russia’s evolving nuclear strategy and what it means for Europe*, European Council for Foreign Relations (ECFR), 5 July 2016.
3. Sasnal P., *The International Dimension of the Fight for Aleppo in Syria*, CSS, Zurich, 31 October 2016.
4. Sasnal P., *The UN and Sustainable Peace in Syria – Still Worth Debating*, EuroMeSCo Policy Brief, no 67, 25 November 2016.
5. Lorenz W., *Regional Security Cooperation in the Baltic sea Region*, “Policy Brief”, The German Marshall Fund of the United States, 8 December 2016.
6. Durkalec J., *Strengthening European Security: Responsible Nuclear Reassurance*, [w:] Oliver Meier, Elisabeth Suh (red.), *Reviving Nuclear Disarmament. Paths Towards a Joint Enterprise*, SWP Working Paper, FG03 No. 06, Berlin, grudzień 2016.

Ponadto analitycy PISM opublikowali następujące artykuły w prasie i mediach elektronicznych:

1. Dyner A.M., *Gra z dyktatorem*, „Nowa Europa Wschodnia”, 5 stycznia 2016 r.
2. Prus-Wojciechowska J., *Socjalna Federacja*, „Nowa Europa Wschodnia”, 5 stycznia 2016 r.
3. Dufour N., *Francja: Wszyscy przeciwko Frontowi Narodowemu*, „Dziennik Gazeta Prawna”, 5 stycznia 2016 r.
4. Dyner A.M., *Trzy miesiące rosyjskiej interwencji w Syrii*, „Polska Zbrojna”, 10 stycznia 2016 r.
5. Sasnal P., *Burza w dwóch kroplach wody*, „Polityka”, 12 stycznia 2016 r.
6. Gawlikowska-Fyk A., *Bruksela zajmuje się bezpieczeństwem dostaw gazu*, „BiznesAlert”, 22 stycznia 2016 r.
7. Dyner A.M., *Koniec z osieroconą armią – najważniejsze kierunki reformy rosyjskich sił zbrojnych*, „Bezpieczeństwo i obronność”, nr 1/2016, 29 lutego 2016 r.
8. Raś K., *Potencjał współpracy polsko-litewskiej w dziedzinie bezpieczeństwa*, „Polska Zbrojna”, 9 lutego 2016 r.
9. Wąsiński M., *Kampania Polski na niestalego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ*, „Polska Zbrojna”, 14 lutego 2016 r.

10. Kugiel P., *Czy Angela Merkel odpowiada za kryzys migracyjny i całe zło w Europie? Wprost przeciwnie*, „Polityka”, 12 lutego 2016 r.
11. Dyner A.M., *Lukashenko: no longer a troublemaker?*, “EUobserver”, 12 lutego 2016 r.
12. Gawlikowska-Fyk A., Michalak J., *Efekt domina – porozumienie paryskie a reforma europejskiego systemu handlu emisjami*, „BiznesAlert”, 10 lutego 2016 r.
13. Gawlikowska-Fyk, Michalak J., *Efekt domina – porozumienie paryskie a reforma europejskiego systemu handlu emisjami*, „Chronmyklimat.pl”, 10 lutego 2016 r.
14. Kacprzyk A., *USA mobilizuje NATO do wzmocnienia wschodniej flanki*, „Polska Zbrojna”, 17 lutego 2016 r.
15. Michalak J., *Polska nie zablokuje przyspieszenia polityki klimatycznej*, „BiznesAlert”, 17 marca 2016 r.
16. Sasnal P., *Kryzys w Libii a wzrost dżihadyzmu i migracji*, „Polska Zbrojna”, 29 marca 2016 r.
17. Dyner A.M., Zasztowt K., *Eskalacja konfliktu w Górskim Karabachu – przyczyny i prawdopodobny dalszy przebieg*, „Polska Zbrojna”, 6 kwietnia 2016 r.
18. Rękawek K., *Dlaczego islamscy terroryści atakują Europę?*, „Wprost”, 17 kwietnia 2016 r.
19. Kościński P., *Zestani na step*, „Idziemy”, 17 kwietnia 2016 r.
20. Dyner A.M., *Increasing Russia's potential*, “New Eastern Europe”, 5 maja 2016 r.
21. Sasnal P., Berg Tomasz, *Rola byłych funkcjonariuszy irackiego sektora bezpieczeństwa w Państwie Islamskim*, „Polska Zbrojna”, 9 maja 2016 r.
22. Sasnal P., *Słodko-kwaśne stulecie*, „Polityka”, 10 maja 2016 r.
23. Prus-Wojciechowska J., *Czarno-Biały*, „Polityka”, 17 maja 2016 r.
24. Dyner A.M., *Rosja wzmacnia potencjał wojskowy na zachodzie państwa*, „Polska Zbrojna”, 17 czerwca 2016 r.
25. Prus-Wojciechowska J., *Kto nie lubi Gorbiego*, „Polityka”, 21 maja 2016 r.
26. Dyner A.M., *Wróg, wróg śmiertelny, koalicjant?*, „Polska Zbrojna”, 1 lipca 2016 r.
27. Dębski S., *Niezmienna misja NATO – obrona pokoju!*, „Rzeczpospolita”, 7 lipca 2016 r.
28. Gawlikowska-Fyk A., *Słowacka prezydencja będzie unikać sporów o energetykę*, „BiznesAlert”, 14 lipca 2016 r.
29. Sasnal P., *Pucz autentyczny, ale spodziewany*, „ResPublica Nowa”, 18 lipca 2016 r.
30. Raś K., Piotrowski Marcin A., *Wzrost zagrożenia rosyjskiego w raportach bałtyckich służb specjalnych*, „Polska Zbrojna”, 21 lipca 2016 r.
31. Dębski S., *La sortie du Royaume-Uni de l'Union Européenne aura de graves conséquences pour la Pologne*, “Le Monde”, 27 lipca 2016 r.
32. Rękawek K., *Najpierw terror, potem wojna domowa. Plan ISIS dla Europy*, „Magazyn TVN24”, 30 lipca 2016 r.

33. Kacprzyk A., *Odstraszanie konwencjonalne na wschodniej flance NATO po szczycie w Warszawie*, „Polska Zbrojna”, 4 sierpnia 2016 r.
34. Szeligowski D., *Współpraca NATO i Ukrainy po szczycie w Warszawie*, „Polska Zbrojna”, 8 sierpnia 2016 r.
35. Sasnal P., *Ustalenia szczytu NATO w Warszawie dotyczące Libii*, „Polska Zbrojna”, 18 sierpnia 2016 r.
36. Michalak J., *Unijna polityka klimatyczna jest nie do zatrzymania*, „Polska Zbrojna”, 31 sierpnia 2016 r.
37. Jasina Ł., *Srebrny Jubileusz, czyli nie tylko ukraińska rocznica*, „EastBook”, 5 września 2016 r.
38. Dyner A.M., *Ćwiczenia z polityką w tle*, „Polska Zbrojna”, 5 września 2016 r.
39. Prus Justyna, *Czy rosyjski system polityczny ma przyszłość? Zbij termometr*, „Polityka”, 20 września 2016 r.
40. Dyner A.M., *„Kaukaz 2016” kolejnym testem rosyjskich sił zbrojnych*, „Polska Zbrojna”, 21 września 2016 r.
41. Durkalec J., *Adaptacja NATO do nuklearnych wyzwań ze strony Rosji*, „Polska Zbrojna”, 26 września 2016 r.
42. Jasina Ł., *Polskie „Bękarty wojny”*, „Plus-Minus”, 1 października 2016 r.
43. Jasina Ł., *„Wotyń” – okrutny film o polskich Kresach*, „Plus-Minus”, 1 października 2016 r.
44. Jasina Ł., *Andrzej Wajda. Władca polskich demonów*, „Plus-Minus”, 14 października 2016 r.
45. Sasnal P., *Międzynarodowy wymiar walk o Aleppo w Syrii*, „BiznesAlert”, 24 października 2016 r.
46. Jasina Ł., *Długie umieranie Franco*, „Plus-Minus”, 28 października 2016 r.
47. Michalak J., *Zmiana zaproponowanych przez KE celów non-ETS mało prawdopodobna*, „BiznesAlert”, 2 listopada 2016 r.
48. Jasina Ł., *Wybór Trumpa wzmocni pozycję polityczną Putina*, „BiznesAlert”, 16 listopada 2016 r.
49. Terlikowski M., *Polityka obronna w UE – bezpieczeństwo wielu prędkości?*, „Polska Zbrojna”, 28 listopada 2016 r.
50. Jasina Ł., *Jak umierają dyktatorzy*, „Plus-Minus”, 2 grudnia 2016 r.
51. Jasina Ł., *Kaddafi, Hussejn, Osama: pośmiertne losy dyktatorów*, „Plus-Minus”, 3 grudnia 2016 r.
52. Zaręba S., *Polska powinna rozważyć skargę na ugodę KE z Gazpromem*, „BiznesAlert”, 6 grudnia 2016 r.
53. Wasilewski K., *Zabójstwo rosyjskiego ambasadora może wpłynąć na relacje Turcji z USA*, „BiznesAlert”, 23 grudnia 2016 r.
54. Zaręba S., *Możliwości zaskarżenia decyzji Komisji Europejskiej w sprawie gazociągu Opal*, „Cire.pl”, 23 grudnia 2016 r.

Mierniki wykonania zadania:

Nazwa miernika: Liczba przygotowanych opracowań analityczno-eksperckich oraz konsultacji eksperckich¹.

Docelowa wartość miernika: 330.

Realizacja: 330.

---

¹ Artykuły w prasie i mediach elektronicznych nie są wliczane do wartości miernika.

ZADANIE 3 – Doskonalenie zawodowe kadr wykonujących zadania w zakresie stosunków międzynarodowych i polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej

Celem zadania jest dokształcanie pracowników administracji publicznej wykonujących zadania w zakresie współpracy międzynarodowej i polityki zagranicznej RP. Cel jest osiągany poprzez szkolenie pracowników administracji publicznej w ramach Studium Polityki Zagranicznej oraz kursów Protokołu dyplomatycznego, etykiety w instytucjach publicznych, protokołu dyplomatycznego i savoir-vivre w praktyce; szkoleń z zakresu m.in. negocjacji międzykulturowych, budowania wizerunku, wizyt zagranicznych i organizacji konferencji prasowych.

Realizacja zadania:

Zakończyły się: XIX edycja **Studium Polityki Zagranicznej** (w ramach której przeszkolono 23 osoby), XX edycja Studium Polityki Zagranicznej (17 osób), III edycja Foreign Policy Studies (10 osób) oraz I edycja **Warsztatów Współpracy Międzynarodowej** (20 osób). Rozpoczęła się XXI edycja Studium Polityki Zagranicznej (20 osób). W ramach tych szkoleń przeszkolono łącznie **90 osób**.

Na **kursach z zakresu protokołu dyplomatycznego** przeszkolono **173 osoby**, głównie pracowników administracji państwowej i samorządowej.

Na **innych kursach**: organizacja przedsięwzięć krajowych i międzynarodowych. specjalistyczne warsztaty językowe: „Successful Presentations in English”, „The English of International Affairs and Diplomacy” oraz „The world today- international relations, economics and society” przeszkolono **60 osób**.

Ponadto w ramach współpracy PISM z Akademią Marynarki Wojennej w Gdyni przeprowadzono szkolenie pn. „Tworzenie analiz i raportów w zakresie polityki międzynarodowej” dla studentów kierunku stosunki międzynarodowe. Przeszkolono **9 osób**.

W ramach wszystkich szkoleń przeszkolono: **332 osoby**.

Mierniki wykonania zadania:

Nazwa miernika: Ocena jakości szkoleń z zakresu doskonalenia zawodowego kadr wykonujących zadania w zakresie stosunków międzynarodowych i polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej.

Docelowa wartość miernika: 3,50.

Realizacja: 3,60.

ZADANIE 4 – Upowszechnianie w społeczeństwie polskim wiedzy z dziedziny współczesnych stosunków międzynarodowych

Celem zadania jest stałe zwiększanie zainteresowania stosunkami międzynarodowymi w społeczeństwie oraz intensyfikacja współpracy polskich ośrodków naukowych i analitycznych w tej dziedzinie. Cel ten jest osiągnięty poprzez organizację imprez o charakterze promocyjno-popularyzatorskim oraz organizację krajowych konferencji (w tym prasowych) i seminariów naukowo-eksperymentalnych przy współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi. Ponadto cel jest realizowany m.in. poprzez prowadzenie strony internetowej, promowanie działalności PISM poprzez nowoczesne kanały informacyjne (Facebook, Tweeter, Youtube), wystąpienia medialne analityków PISM, zwiększanie obecności PISM w środowiskach uniwersyteckich (zaproszenia na konferencje PISM) oraz organizowanie praktyk studenckich.

Realizacja zadania:

Zrealizowano 33 **wydarzenia** upowszechniające wiedzę z zakresu stosunków międzynarodowych (wykłady zagranicznych gości, spotkania promujące publikacje PISM oraz inne wydarzenia jak np. debaty, dyskusje czy seminaria).

Wykłady zagranicznych gości:

1. Wykład prof. Richarda Englisha (Uniwersytet w St Andrews), pt. *ISIS and the Challenges of Terrorism and Counter-Terrorism*, 26 lutego 2016 r., PISM.
2. Wykład publiczny prezydent Chorwacji Kolindy Grabar-Kitarović, pt. *Rola Chorwacji w umacnianiu pozycji Europy Środkowej w niespokojnym świecie*, 29 stycznia 2016 r., PISM.
3. Wykład ministra spraw zagranicznych Bośni i Hercegowiny, Igora Crnadaka, pt. *European integration of Bosnia and Herzegovina after submitting the EU membership application*, 10 marca 2016 r., PISM.
4. Wykład publiczny sekretarza generalnego NATO Jensa Stoltenberga, pt. *NATO Summit in Warsaw – Final Countdown*, 31 maja 2016 r., UW.
5. Wykład ministra spraw zagranicznych Bułgarii, Daniela Mitova, pt. *NATO and the EU in Challenging Times: the Bulgarian Perspective*, 7 czerwca 2016 r., PISM.
6. Wykład ministra spraw zagranicznych Gruzji, Micheila Dżanelidze, pt. *Georgia in the Euro-Atlantic Security Paradigm*, 27 czerwca 2016 r., PISM.
7. Wykład ministra ds. europejskich Irlandii, Darego Murphy, 28 września 2016 r., PISM.
8. Wykład publiczny oraz debata pt. „Towards a New European Consensus on Development” z udziałem Komisarza Europejskiego ds. Współpracy Międzynarodowej i Rozwoju, Nevena Mimicy, 6 października 2016 r., PISM.

9. Wykład publiczny zastępcy sekretarza rządu Republiki Indonezji, Dewi Fortuna Anwar, pt. "Indonesia's Role in International Politics", 8 października 2016 r., PISM.

Spotkania promujące publikacje PISM:

1. Promocja czasopisma „Sprawy Międzynarodowe” pt. *Kierunek Azja*, 18 lutego 2016 r., PISM.
2. Promocja publikacji: *Protokół dyplomatyczny. Między tradycją a nowoczesnością*, 9 marca 2016 r., PISM.
3. Promocja publikacji: Marek Kornat, *Wacław Grzybowski. Ambasador w Moskwie (1936–1939). Biografia polityczna*, 22 kwietnia 2016 r., PISM.
4. Promocja „Raportu PISM”: *Relacje Unia Europejska-Wielka Brytania po ewentualnym Brexicie: prawdopodobne stanowiska Niemiec, Francji, Hiszpanii, Włoch i Polski*, 25 maja 2016 r., PISM.
5. Promocja książki: Zbigniew Lewicki, *Igrzyska demokracji. Amerykańska kultura wyborcza*, 3 listopada 2016 r., PISM.
6. Promocja wznowionego wydania *Polskiego Przeglądu Dyplomatycznego*, 3 listopada 2016 r., PISM.

Pozostałe wydarzenia:

1. Debata: *Kapitulacja czy moralne zwycięstwo? Dyskusja o nowej krytycznej edycji książki "Mein Kampf"*, 30 marca 2016 r., Centrum Prasowe FOKSAL.
2. Dyskusja o aktualnych stosunkach polsko-niemieckich z udziałem Min. Jana Stanisława Parysa, 13 kwietnia 2016 r., PISM.
3. Seminarium z udziałem Davida S. Yosta, pt. *NATO Nuclear Deterrence: Lessons from the Cold War*, 26 kwietnia 2016 r., PISM.
4. *VIII Europejski Kongres Gospodarczy*, 18-20 maja 2016 r., Katowice.
5. Debata: *The Weimar Triangle Vision of Europe in Light of Current Challenges*, 14 czerwca 2016 r., PISM.
6. Debata: *Brexit - początek czy koniec Europy?*, 22 czerwca 2016 r., Polskie Radio PR. 3.
7. Dyskusja panelowa: „Grupa Wyszehradzka – szanse i wyzwania dla Europy”, 14 lipca 2016 r., Pałac w Łazienkach Królewskich.
8. Spotkanie z grupą dziennikarzy, młodych polityków i aktywistów społecznych z Ukrainy, Rosji, Gruzji, Białorusi nt. doświadczeń transformacyjnych Polski, 1 września 2016, PISM.
9. Konferencja: Dzień Azji i Pacyfiku, organizowana we współpracy z Kancelarią Sejmu i MSZ, 5 października 2016 r., Sejm RP.
10. Debata międzynarodowa w Polskim Radiu: *Rosja, Ukraina, Białoruś – polska polityka wschodnia*, 17 października 2016 r., Polskie Radio 24.

11. Debata: *Can there be an Agreement about Syria? The Israeli Perspective*, 27 października 2016 r., PISM.
12. Konsultacje środowiskowe założeń projektu strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „*Spółeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków GOSPOSTRATEG*”, 27 października 2016 r., PISM.
13. Forum Polityki Zagranicznej, 9 listopada 2016 r., Zamek Królewski w Warszawie.
14. Debata: *The Legacy of US President Barack Obama and the Future of Transatlantic Relations*, organizowana we współpracy z MSZ, 14 listopada 2016 r., PISM.
15. Spotkanie dotyczące prac nad publikacją "Współczesna kultura dyplomacji", pod red. prof. R. Stemplowskiego, 25-26 listopada 2016 r., PISM
16. PISM, spotkanie z dr Tarji Cronberg – b. deputowaną do Parlamentu Europejskiego, obecnie Distinguished Associate Fellow w SIPRI nt. polskiej percepcji kryzysu w stosunkach Rosja-Zachód oraz roli NATO w Europie. Spotkanie ma służyć przygotowaniu raportu nt. konsekwencji ewentualnego przyjęcia Szwecji i Finlandii do NATO, 1 grudnia 2016.
17. Spotkanie analityków PISM z młodzieżą z XL VII Liceum Ogólnokształcącego w Warszawie nt. działalności PISM oraz współczesnych konfliktów na świecie, 12 grudnia 2016, PISM.
18. Spotkanie z delegacją z kijowskiego Instytutu Stosunków Międzynarodowych nt. bieżącej sytuacji polityczno-międzynarodowej oraz współpracy pomiędzy PISM i ISM, 15 grudnia 2016, PISM.

PISM w mediach:

W 2016 r. analitycy PISM udzielili **1332 wypowiedzi** tradycyjnym i elektronicznym mediom krajowym i zagranicznym.

Najwięcej wypowiedzi (łącznie media krajowe i zagraniczne) udzielono w: radiu (529), telewizji (370), Internecie (228), oraz dla agencji informacyjnych (80) i prasie (125).

Mierniki wykonania zadania:

Nazwa miernika²: Liczba przedsięwzięć upowszechniających wiedzę o polityce zagranicznej RP, współczesnych stosunkach międzynarodowych i historii dyplomacji.

Docelowa wartość miernika: 40.

Realizacja: 40.

---

² Zgodnie z kartą miernika budżetu zadaniowego, w pozycji 15.2.3.1 ujmuje się sumę liczby zorganizowanych w kraju seminariów i debat, konferencji prasowych oraz imprez promujących publikacje PISM w danym roku budżetowym oraz liczby wydanych publikacji, tytułów czasopism i książek w danym roku budżetowym. Co oznacza, że ww. miernik jest miernikiem wspólnym dla zadań 4 i 7.

ZADANIE 5 – Utrzymywanie kontaktów z ośrodkami szkoleniowymi, naukowymi i politycznymi w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą

Wzmocnienie pozytywnego wizerunku Polski, a dzięki temu również jej siły oddziaływania w świecie, jest ważnym zadaniem PISM, które realizowane jest poprzez utrzymywanie trwałych kontaktów z ośrodkami eksperckimi w kraju i zagranicą. Instytut utrzymuje stałą współpracę z instytucjami o podobnym statusie i znaczeniu w państwach o ważnym znaczeniu dla polskiej polityki zagranicznej (stali członkowie Rady Bezpieczeństwa ONZ, członkowie UE, NATO, G-20 oraz państwa sąsiedzkie). Za szczególnie ważną, ze względu na charakter stosunków transatlantyckich oraz członkostwo w UE i NATO, należy uznać współpracę z instytucjami analityczno-eksperskimi w Waszyngtonie i Brukseli.

Najważniejszym wydarzeniem minionego roku było zorganizowanie przez Polski Instytut Spraw Międzynarodowych konferencji eksperckiej „Warsaw Summit Experts’ Forum - NATO in Defence of Peace 2016 and Beyond” (WSEF), która towarzyszyła szczytowi Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Warszawie w dniach 8-9 lipca 2016 r. Przy przygotowaniu konferencji od strony merytorycznej PISM korzystał ze wsparcia organizacji partnerskich: GLOBSEC, Atlantic Council, German Marshal Fund of the United States i Center for Security and International Studies. W konferencji uczestniczyło 450 ekspertów, dyplomatów i polityków z wszystkich państw członkowskich NATO oraz krajów partnerskich Sojuszu. Organizatorzy w doborze uczestników kierowali się przede wszystkim kryteriami merytorycznymi, a także koniecznością zapewnienia odpowiedniej równowagi między przedstawicielami państw członkowskich NATO. Dzięki zorganizowaniu konferencji w pobliżu miejsca obrad szczytu NATO, po raz pierwszy w tego rodzaju forum towarzyszącemu obradom Sojuszu udało się zapewnić uczestnictwo przedstawicieli wysokiego szczebla politycznego.

Realizacja zadania:

Zrealizowano **44** seminaria, konferencje i debaty organizowane i współorganizowane przez PISM (także w ramach grantów i projektów) oraz **264** wyjazdów krajowych i zagranicznych (w tym: konferencyjnych – 187, w ramach grantów i projektów – 24, studyjnych – 3, innych wyjazdów związanych ze współpracą oraz organizacją wydarzeń - 50).

Seminaria i konferencje organizowane i współorganizowane przez PISM:

1. Seminarium: *Propaganda and Fact: Use of Social Media in Conflicts in Syria and Ukraine*, 12 stycznia 2016 r., PISM.
2. Seminarium: *The COP21 outcome: what does it mean for the EU? - EU Think Tank Platform for Paris 2015 (TT2015)*, we współpracy z Centre for European Policy Studies, 22 stycznia 2016 r., Bruksela.

3. Konferencja: *The Role of Think Tanks in Shaping U.S. and EU Policy towards Russia*, 27 stycznia 2016 r., PISM.
4. Konferencja: *Stress tests on the European integration*, we współpracy z Representation of Baden-Württemberg to the EU, 3 marca 2016 r., Bruksela.
5. 5th ICWA-PISM Round Table: *India-Poland Relations*, 21 marca 2016 r., PISM.
6. Seminarium: *V4 Goes Global. Exploring Opportunities and Obstacles for Visegrad Countries Cooperation with Brazil, India, China and South Africa*, 22 marca 2016 r., PISM (projekt: BASIC - V4 Goes Global: Exploring opportunities in V4 cooperation with BASIC emerging powers).
7. Warsztaty: *Adapting to What and How? NATO Response to the Changed Security Paradigm in Warsaw and Beyond*, 31 marca-1 kwietnia 2016 r., PISM (grant: NATO PDD - Bridging the Gap: Reviewing NATO's strategic posture and capabilities).
8. Wideokonferencja z Rajaratnam School of International Studies - RSIS (Singapur), nt. bezpieczeństwa w regionie Morza Południowochińskiego, 4 kwietnia 2016 r., PISM.
9. Seminarium: *The EU and NATO in a More Contested World: Enabling a Genuine Strategic Partnership*, we współpracy z European Union Institute for Security Studies, 6 kwiecień 2016 r. PISM.
10. *Bratislava Global Security Forum (GLOBSEC)*, we współpracy ze Slovak Atlantic Commission, 15-17 kwietnia 2016 r., Bratysława.
11. Seminarium: *ASEAN-EU Relations: Opportunities and Challenges*, we współpracy z Ambasadą Tajlandii, 25 kwietnia 2016 r., PISM.
12. Spotkanie z ministrem spraw zagranicznych, Witoldem Waszczykowskiem, pt. *Adapting NATO to Preserve the Peace*, dla ambasadorów państw członkowskich NATO, 9 maja 2016 r., PISM.
13. Debata: *Bilans 25 lat polsko-francuskiej przyjaźni i solidarności („Polsko-francuski dialog strategiczny”)*, we współpracy z Ambasadą Francji, 11 maja 2016 r., Hotel Bellotto
14. Warsztaty: *Not only Syria? Foreign fighters: a threat to NATO allies and their neighbours*, 18-20 maja 2016 r., Kiszyniów, Mołdawia (grant: NATO SPS - Not only Syria? Foreign fighters: a threat to NATO allies and their neighbours).
15. Seminarium eksperckie z Yoram Perim (Uniwersytet w Marylandzie), pt. *Why does Israel keep such a low profile in the Middle East tumult*, 23 maja 2016 r., PISM.
16. Konferencja: *Good Governance: how to address energy, migration and security challenges in Europe*, 23-24 maja 2016 r., Bruksela (projekt: National and European Governance: Polish and Norwegian Cooperation Towards More Efficient Security, Energy and Migration Policies GoodGov).
17. Spotkanie z dr. Danielem S. Hamiltonem, połączone z prezentacją raportu pt. *Alliance Revitalized: NATO for a New Era*, 25 maja 2016 r., PISM.

18. Seminarium z National Institute for Defense Studies – NIDS (Japonia), 27 maja 2016 r., PISM.
19. *Shanghai Forum 2016*, we współpracy z Fudan University, 28-30 maja 2016 r., Szanghaj.
20. Wrocław Global Forum, 2-4 czerwca 2016 r., Wrocław.
21. Seminar: *The Alliance, Portugal and the True 360° Deterrence and Defense Approach*, z udziałem Ambasadora Luís de Almeida Sampaio, 16 czerwca 2016 r., PISM.
22. *Poland-China Foreign Policy Forum*, towarzyszące wizycie w Polsce Przewodniczącego CHRL Xi Jinpinga, we współpracy z Chińską Akademią Nauk Społecznych (CASS), 20 czerwca 2016 r., Hotel Sheraton.
23. Debata: *Security Alert on the EU's Doorstep: How Can the NATO Summit Contribute to Strengthening Security in the Eastern Partnership Countries?*, 21 czerwca 2016 r., PISM.
24. Konferencja: *GoodGov – lepsze rządy dzięki bliższej współpracy. Bezpieczeństwo, energia, migracje – doświadczenia Polski i Norwegii*, 23 czerwca 2016 r., PISM (projekt: National and European Governance: Polish and Norwegian Cooperation Towards More Efficient Security, Energy and Migration Policies GoodGov).
25. Spotkanie z Kristófelem Altuszem – podsekretarzem stanu z MSZ Węgier nt. aktualnych stosunków bilateralnych, polityki energetycznej i bezpieczeństwa, kwestii migracyjnej, 28 czerwca 2016, PISM.
26. Warsaw Summit Experts' Forum, 8-9 lipca 2016 r., Stadion Narodowy.
27. Wideokonferencja z ekspertami z Foreign Service Institute z Filipin nt. Brexitu, Morza Południowochińskiego i przyszłej współpracy dwustronnej, 10 sierpnia 2016 r., PISM.
28. Spotkanie z Alexandrem Hughesem - II sekretarzem ds. polityki wschodniej w Ambasadzie USA nt. współpracy polsko-ukraińskiej oraz wojny w Donbasie 29 sierpnia 2016, PISM.
29. Seminarium: "Dwa Bratanki: Poland and Hungary: In Search of Common Foreign Policy Goals", organizator: Center for Euro-Atlantic Cooperation and Democracy, PISM, Budapeszt, 8 września 2016 r.
30. Spotkanie z Ambasadorem Konfederacji szwajcarskiej – Andrejem Motylem nt. działań V4 (pozycja V4 w UE), 15 września 2016, PISM.
31. PISM-GMF-NATO Defense College Workshop: From adaptation measures to a new strategy: NATO beyond the Warsaw Summit, 20-21 września 2016 r., PISM.
32. Spotkanie z urzędnikami MSZ Bangladeszu i Sri Lanki nt. priorytetów polskiej polityki zagranicznej, 27 września 2016, PISM.
33. Konferencja: „Adapting NATO to Changing Security Environment”, we współpracy z Ambasadą RP w Sofii oraz z instytutem badawczym Sofia Security Forum, Sofia, 4 października 2016 r.

34. Spotkanie z Ambasadorem Toshiro Ijima – zastępcą Dyrektora Generalnego Biura Polityki Spraw Zagranicznych MSZ Japonii, nt. bezpieczeństwa azjatyckiego (m.in. Kore Północna), 7 października 2016, PISM.
35. Konferencja: *Global Manufacturing and Industrialisation Summit Global Challenges for the Future of Manufacturing: Poland's and United Arab Emirates' Perspective*, we współpracy z MSZ oraz Krajową Izbą Gospodarczą, 26 października 2016 r., Krajowa Izba Gospodarcza.
36. Seminarium: *Road to Riga: New Ideas for China-Central Europe Enhanced Cooperation*, we współpracy z China Institute of International Studies (CIIS), 28 października 2016 r., PISM.
37. Seminarium: *Sytuacja humanitarna w Syrii*, we współpracy z Międzynarodowym Czerwonym Krzyżem, 4 listopada 2016 r., PISM
38. Spotkanie z Ambasadorem Eitvydasem Bajarūnasem (MSZ Litwy), spotkanie nt. zagrożeń hybrydowych, 9 listopada 2016, PISM.
39. Seminarium, *German-Polish Energy Dialogue*, we współpracy z SWP, 28 listopada 2016 r., PISM
40. Seminarium: *Rola samorządu w realizacji celów dyplomacji ekonomicznej i polskiej pomocy rozwojowej*, we współpracy z MSZ, 5 grudnia 2016 r., PISM.
41. Seminarium "Stability cultures and the European integration. Views from Germany, Poland and France", we współpracy z KAS, Berlin, 14 grudnia 2016 r. (w ramach projektu „Modele gospodarcze a europeizacja polityki stabilizacyjnej: perspektywa Niemiec, Francji i Polski”).
42. Lithuanian-Polish Roundtable Discussion: "Agenda for the future: synchronizing policies to meet challenges", we współpracy z MSZ Litwy oraz Uniwersytetem Witolda Wielkiego, 14 grudnia 2016 r., Wilno.
43. Spotkanie eksperckie z Tahirą Abdullah, działaczką praw człowieka w Pakistanie, 14 grudnia 2016 r., PISM.
44. PISM, spotkanie z Ambasadorem Ricardo Lagorio – dyrektorem Departamentu Polityki Planowania w MSZ Argentyny i Ambasadorką Beatriz Salas nt. strategii Argentyny w procesie globalizacji, 15 grudnia 2016.

Wyjazdy konferencyjne krajowe i zagraniczne:

1. Dudzińska-Raś K., międzynarodowa konferencja: "Polsko-rosyjski okrągły stół", organizator: Państwowy Uniwersytet w Petersburgu, Petersburg, 28-31 stycznia 2016 r.
2. Kaca E., wykład w Akademii Marynarki Wojennej, organizator: Akademia Marynarki Wojennej, Gdynia, 12-13 stycznia 2016 r.
3. Kacprzyk A., "German-Polish Expert Seminar: Warsaw Summit 2016", organizator: Ambasada RP w Berlinie, Berlin, 19-20 stycznia 2016 r.

4. Michalak J., debata: "The COP21 outcome: what does it mean for the EU?", organizator: Centre for European Policy Studies, Bruksela, 21-22 stycznia 2016 r.
5. Nowak Z., konferencja: "Building the New Central Europe: Visegrad States and Germany", organizator: Konrad Adenauer Stiftung, Lublin, 15-17 stycznia 2016 r.
6. Nowak Z., konferencja: "European Energy Union: why do we need it and how can we make it work?", organizator: Vytautas Magnus University, Kowno, 26-29 stycznia 2016 r.
7. Skorupska A., udział w pracach komisji konkursowej MSZ: "Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą w 2016 roku", Jachranka, 27-29 stycznia 2016 r.
8. Terlikowski M., "German-Polish Expert Seminar: Warsaw Summit 2016", organizator: Ambasada RP w Berlinie, Berlin, 19-20 stycznia 2016 r.
9. Toporowski P., wykład w Akademii Marynarki Wojennej, organizator: Akademia Marynarki Wojennej, Gdynia, 12-13 stycznia 2016 r.
10. Zasztowt K., wykład w Akademii Marynarki Wojennej, organizator: Akademia Marynarki Wojennej, Gdynia, 12-13 stycznia 2016 r.
11. Zasztowt K., seminarium: "Russia and Turkey as key actors in the EU external policy", organizator: European Iseas Network, Bruksela, 27-29 stycznia 2016 r.
12. Durkalec J., warsztat nt. polityki nuklearnej NATO, organizator: national Institute for defense Studiees (NIDS), Tokio, 14-18 lutego 2016 r.
13. Kacprzyk A., spotkanie Younger Generation Leaders Network (YGLN), organizator: NTI, Bruksela, 28 lutego-3 marca 2016 r.
14. Kościński P., spotkanie ekspertów UE i Rosji, organizator: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Moskwie oraz RIAC, Moskwa, 8-10 lutego 2016 r.
15. Lorenz W., konferencja: "Recent Evolution of the Security Situation in Europe/Middle East and East Asia Regions and Theirs Implications", organizator: Czeska prezydencja w Grupie Wyszehradzkiej (V4), Tokio, 7-13 lutego 2016 r.
16. Lorenz W., konferencja: "The Budapest Security Conference: What Do We Expect in Warsaw", organizator: Centre for Euro-Atlantic Integration and Democracy (CEID), Budapeszt, 24-25 lutego 2016 r.
17. Piotrowski M.A., warsztaty Chatham House (RIIA): "The Iran Deal Falls Apart", organizator: Chatham House, Londyn, 18-20 lutego 2016 r.
18. Płóciennik S., Seminarium nt. integracji monetarnej i polityki gospodarczej Grecji, organizator: European People Party, z European Ideas Network, Berlin, 15-16 lutego 2016 r.
19. Rękawek K., seminarium instytucji biorących udział w projekcie CLAT - Combating Lone Actor Terrorism, Haga, 15-16 lutego 2016 r.
20. Secrieru S., okrągły stół nt. zamrożonych konfliktów na obszarze poradzieckim po aneksji Krymu, organizator: DGAP, Berlin, 26 lutego 2016 r.

21. Szczudlik J., udział w : "The First Silk Road Dialogue i 2016 Annual Conference of Silk Road Think Tank Association", organizator: China Center for Contemporary World Atudies (CCCWS), Shenzhen (Chiny), 22-23 lutego 2016 r.
22. Terlikowski M., konferencja: "Russia. European Security and Measures Short of War", organizator: RAND, Cambridge, 1-3 lutego 2016 r.
23. Terlikowski M., plenarne spotkanie sieci think-tanków OBWE, organizator: Center for OSCE Research (CORE), Hamburg, 24-25 lutego 2016 r.
24. Wąsiński M., spotkanie interesariuszy w trakcie trwającej 12. rundy negocjacyjnej TTIP, organizator: Komisja Europejska, Bruksela, 23-24 lutego 2016 r.
25. Ćwiek-Karpowicz J., seminarium: "The European Idea", organizator: Council on Foreign Relations (CFR), Nowy Jork, 19-24 marca 2016 r.
26. Borońska-Hryniewiecka K. spotkanie z przedstawicielami Atlantic Council (ACUS) oraz Miasta Wrocław ws. organizacji WGF 2016, Wrocław, 21-22 marca 2016 r.
27. Kacprzyk A., warsztat: "Transatlantic Relations in the Face of Current Security Challenges: Prospects for European Defence Policies in 2016", organizator: Friedrich Ebert Stiftung, Berlin, 3-5 marca 2016 r.
28. Kościński P., spotkanie "Task Force on Cooperation in Greater Europe", organizator: ELN, RIAC, USAK, PISM, Ankara, 16-18 marca 2016 r.
29. Lorenz W., wykład dla podopiecznych Fundacji Uniwersytet Dzieci, Wrocław, 4-5 marca 2016 r.
30. Lorenz W., seminarium: "NATO/s response to the new European security environment: Firm deterrence or symbolic posturing", organizator: Norweski Instytut Spraw Międzynarodowych, Oslo, 9-10 marca 2016 r.
31. Nowak Z., warsztaty: "Cyprus and the Changing Security Environment in the Eastern Mediterranean", organizator: Prio Cyprus Centre, Nikozja (Cypr), 11-13 marca 2016 r.
32. Piotrowski M.A., warsztaty Wielonarodowej Kampanii Rozwoju Zdolności ds. Zwalczania Zagrożeń Hybrydowych 2015-2016 (MCDC), opracowanie "Koncepcji udziału Sił Zbrojnych RP w przeciwdziałaniu zagrożeniom hybrydowym", organizator: Centrum Doktryn i Szkolenia SZ RP, Gdańsk, 1-3 marca 2016 r.
33. Płóciennik S., seminarium: "Stress Test on the European Integration: an expert exchange in the Weimar Triangle Format", organizator: SWP, PISM, IFRI, Bruksela, 3 marca 2016 r.
34. Płóciennik S., wykład nt. politycznych i gospodarczych przeszkód w przyjęciu przez Polskę waluty euro, organizator: Uniwersytet Wiedeński, Wiedeń, 17 marca 2016 r.
35. Płóciennik S., dyskusja: "Z widokiem na stosunki polsko-niemieckie w UE", organizator: Kolegium Europy Wschodniej, Wrocław, 18 marca 2016 r.

36. Sasnal P., spotkanie promujące prace grupy badawczej sieci EuroMeSCo (raport: "Security threats in the Euro-Mediterranea"), Kair, 2 marca 2016 r.
37. Sasnal P., udział w pierwszym spotkaniu grupy zadaniowej Fundacji Anny Lindh (ALF), Valletta, 4-5 marca 2016 r.
38. Secrieru S., okrągły stół: "Moldova 25 years after independence: a blocked transition", organizator: New Europe College, Bukareszt, 3-4 marca 2016 r.
39. Secrieru S., konferencja: "Living in Difficult Neighborhoods: Russia Seen by Its Neighbors after the Ukraine Crisis", organizator: University of Fribourg, Fribourg, 11-13 marca 2016 r.
40. Sobjak A., okrągły stół: "Overcoming the East-West Divide: Czech and Polish Perspectives", organizator: Association for International Affairs (AMO), Praga, 7-8 marca 2016 r.
41. Terlikowski M., robocze spotkanie ekspertów z europejskich think-tanków z zespołem przygotowującym Europejską Strategię Globalną, organizator: Instytut Studiów Strategicznych UE, Paryż, 16 marca 2016 r.
42. Terlikowski M., konferencja: "Security and Defence in Europe, Diverging Interests, fragmenting Policy", organizator: Chatham House, Londyn, 17-18 marca 2016 r.
43. Durkalec J., konferencja: "Project on Nuclear Issues 2016 Capstone Conference", organizator: Center for Strategic and International Studies (CSIS), Offut Air Force Base, Nebraska, USA, 12 kwietnia 2016 r.
44. Durkalec J., wykład: "NATO's nuclear deterrence policy", organizator: NATO Defence College (NDC), Rzym, 21 kwietnia 2016 r.
45. Dwyer A.M., konferencja: "Bezpieczeństwo regionalne, akcent polski", organizator: białoruski Press Club, Ambasada RP, Mińsk, 12-14 kwietnia 2016 r.
46. Dwyer A.M., konferencja: "NATO's Strategic Adaptation to the Current Challenges", organizator: tureckie MSZ, Ankara, 19 kwietnia 2016 r.
47. Lorenz W., konferencja: "NATO's Strategic Adaptation to the Current Challenges", organizator: tureckie MSZ, Ankara, 19 kwietnia 2016 r.
48. Michalak J., konferencja: "Kierunki polityki klimatycznej po COP21 w Paryżu", organizator: Koalicja Klimatyczna, Warszawa, 26 kwietnia 2016 r.
49. Nowak Z., konferencja: "Oil and Gas Markets of Eastern and Central Europe", organizator: koncern Belneftekhim, Mińsk, 11-14 kwietnia 2016 r.
50. Rękawek K., seminarium organizowane przez UE Radicalisation Awareness Network Centre of Excellence (EU RAN CoE), Wiedeń, 12-13 kwietnia 2016 r.
51. Sasnal P., "Young Woman Leaders Forum 2016", organizator: Uniwersytet Hasan Kalyoncu, Woman Democracy Association, Gaziantep (Turcja), 11-14 kwietnia 2016 r.

52. Sasnal P., konferencja EuroMeSCo: "Towards a security architecture for the Mediterranean: A Challenge for Euro-Mediterranean relations", Bruksela, 14 kwietnia 2016 r.
53. Secrieru S., , spotkanie grupy zadaniowej doradzającej Parlamentowi Europejskiemu w sprawie komunikacji strategicznej na Wschodzie, organizator: EUISS, Paryż, 14 kwietnia 2016 r.
54. Skorupska A., konferencja: "Migration, Immigration: what questions? What answers?", organizator: Joseph Karolyi Foundation, Budapeszt, 1-3 kwietnia 2016 r.
55. Szczudlik J., "Second European China policy Track 1.5 Workshop: China as a global security sector", organizator: Mercator Institute for China Studies (MERICS), Paryż, 7-8 kwietnia 2016 r.
56. Szczudlik J., udział w czwartym spotkaniu "European Think Tank Network on China" (ETNC), organizator: French Institute of International Relations (Ifri), Budapeszt, 21-22 kwietnia 2016 r.
57. Terlikowski M., seminarium: "Security in Central Europe and the NATO Summit in Warsaw", organizator: czeski Instytut Stosunków Międzynarodowych (UMV), Praga, 12-13 kwietnia 2016 r.
58. Terlikowski M., konferencja: "Euro-Atlantic Forum Conference 2016", organizator: Instytut Euro-Atlantic Forum, Ambasada RP w Tbilisi, Tbilisi, 17-20 kwietnia 2016 r.
59. Terlikowski M., doroczna konferencja Instytutu Studiów Strategicznych Unii Europejskiej (EUISS), organizator: EUISS, Paryż, 21-22 kwietnia 2016 r.
60. Ćwiek-Karpowicz J., VIII Europejski Kongres Gospodarczy, organizator: Grupa PTWP SA oraz PISM, Katowice, 20 maja 2016 r.
61. Durkalec J., konferencja Wilton Park: "Rethinking deterrence and assurance: Russia's strategy for regional coercion and war and NATO's response", organizator: Wilton Park, Winston House, 11-14 maja 2016 r.
62. Durkalec J., konferencja: "Baltic States and Poland Track 2 Deterrence and Strategic Stability Dialogue", organizator: Center for Strategic and International Studies (CSIS), Waszyngton, 16-20 maja 2016 r.
63. Kacprzyk A., konferencja: "Baltic States and Poland Track 2 Deterrence and Strategic Stability Dialogue", organizator: Center for Strategic and International Studies (CSIS), Waszyngton, 16-20 maja 2016 r.
64. Kugiel P., VIII Europejski Kongres Gospodarczy, organizator: Grupa PTWP SA oraz PISM, Katowice, 19-20 maja 2016 r.
65. Nowak Z., konferencja GASReg21 (Energy Future Week), organizator: Międzynarodowe Targi Poznańskie, Poznań, 11-12 maja 2016 r.

66. Piotrowski M.A., warsztaty Wielonarodowej Kampanii Rozwoju Zdolności (MCDC), organizator: Akademia Wojskowa, Shrivenham (Wielka Brytania), 31 maja-2 czerwca 2016 r.
67. Płóciennik S., konferencja: "Europa z widokiem na przyszłość. Forum refleksji europejskiej", organizator: Europejskie Centrum Solidarności, Gdańsk, 19-21 maja 2016 r.
68. Płóciennik S., "Shanghai Forum 2016" , organizator: Fudan University, Szanghaj, 26 maja-1 czerwca 2016 r.
69. Rękawek Kacper, seminarium nt. szczytu NATO w Warszawie, organizator: MSZ RP, Paryż, 9-10 maja 2016 r.
70. Rękawek K., warsztaty: "Not Only Syria? Foreign Fighters: A Threat to NATO Allies and Their Neighbors", Kiszyniów, 16-21 maja 2016 r.
71. Sasnal P., Fifth Annual Conference, organizator: Council of Councils, Nowy Jork, 14-17 maja 2016 r.
72. Sasnal P., konferencja: "Europa z widokiem na przyszłość. Forum refleksji europejskiej", organizator: Europejskie Centrum Solidarności, Gdańsk, 20 maja 2016 r.
73. Sasnal P., konferencja: "11th Annual Enriching the Middle East's Economic Future", organizator: Uniwersytet Kalifornijski w USA oraz MSZ Kataru, Doha, 30 maja-1 czerwca 2016 r.
74. Secrieru S., warsztaty: "Not Only Syria? Foreign Fighters: A Threat to NATO Allies and Their Neighbors", Kiszyniów, 18-20 maja 2016 r.
75. Secrieru S., konferencja: "Ukraine: captured states?", organizator: DGAP oraz Chatham House, Berlin, 26 maja 2016 r.
76. Sobjak A., konferencja: "Visegrad at 25: The Future of the Central European Regional Cooperation", organizator: Central European University, Budapeszt, 11-12 maja 2016 r.
77. Szeligowski D., VIII Europejski Kongres Gospodarczy, organizator: Grupa PTWP SA oraz PISM, Katowice, 19 maja 2016 r.
78. Szczudlik J., wyjazd w celu odnowienia współpracy instytucjonalnej między PISM a China Institute of International Relations (CIIS) oraz nawiązanie współpracy z China Academy of Social Science (CASS), Pekin, 3-6 maja 2016 r.
79. Szczudlik J., okrągły stół: "The Middle East and China-Europe Relations", organizator: Clingendael oraz Leiden Asia Center, Haga, 23 maja 2016 r.
80. Terlikowski M., seminarium nt. szczytu NATO w Warszawie, organizator: MSZ RP, Paryż, 9-10 maja 2016 r.
81. Wąsiński M., VIII Europejski Kongres Gospodarczy, organizator: Grupa PTWP SA oraz PISM, Katowice, 19-20 maja 2016 r.
82. Wnukowski D., VIII Europejski Kongres Gospodarczy, organizator: Grupa PTWP SA oraz PISM, Katowice, 19-20 maja 2016 r.

83. Zasztowt K., VIII Europejski Kongres Gospodarczy, organizator: Grupa PTWP SA oraz PISM, Katowice, 20 maja 2016 r.
84. Borońska-Hryniewiecka K., konferencja Wrocław Global Forum, organizator: Miasto Wrocław oraz PISM, Wrocław, 30 maja-4 czerwca 2016 r.
85. Borońska-Hryniewiecka K., udział w dyskusji "Z widokiem na Brexit", organizator: Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego oraz Przedstawicielstwo Regionalne Komisji Europejskiej we Wrocławiu, Wrocław, 10 czerwca 2016 r.
86. Dąbrowski A., konferencja Wrocław Global Forum, organizator: Miasto Wrocław oraz PISM, Wrocław, 1-3 czerwca 2016 r.
87. Durkalec J., konferencja: "Reviving nuclear disarmament: paths towards a joint enterprise", organizator: Stiftung Wissenschaft und Politik (SWP), Berlin, 16-17 czerwca 2016 r.
88. Durkalec J., spotkania z przedstawicielami KG NATO w ramach działań przygotowawczych do szczytu NATO w Warszawie, NATO (Public Diplomacy Division), Bruksela, 19-20 czerwca 2016 r.
89. Dwyer A.M., seminarium: "Russian Military Presence in the Eastern Partnership Countries", organizator: Foundation for Strategic Research, Bruksela, 15 czerwca 2016 r.
90. Kacprzyk A., konferencja: "Challenges and Expectations - Pre NATO Warsaw Summit Event", organizator: Ambasada RP w Tbilisi, Tbilisi, 21-23 czerwca 2016 r.
91. Lorenz W., spotkania z przedstawicielami KG NATO w ramach działań przygotowawczych do szczytu NATO w Warszawie, NATO (Public Diplomacy Division), Bruksela, 19-20 czerwca 2016 r.
92. Nowak Z., konferencja "German-Polish Energy Dialogue", organizator: PISM oraz SWP, Berlin, 30 czerwca-1 lipca 2016 r.
93. Płóciennik S., konferencja zespołu eksperckiego "Reflexionsgruppe Zukunft Europa", organizator: Fundacja im. Konrada Adenauera, Berlin, 3 czerwca 2016 r.
94. Płóciennik S., wykład nt. stosunków polsko-niemieckich w UE, organizator: Institute of International and European Affairs (IIEA), Dublin, 30 marca 2016 r.
95. Płóciennik S., konferencja: "The Mediterranean - Geopolitics and European Integration. Challenges and Opportunities", organizator: European Ideas Network, Split, 29 czerwca-2 lipca 2016 r.
96. Rękawek K., konferencja: "Wywiad i kontrwywiad w walce z terroryzmem", organizator: Uniwersytet Łódzki, Łódź, 4 czerwca 2016 r.
97. Sasnal P., konferencja Wrocław Global Forum, organizator: Miasto Wrocław oraz PISM, Wrocław, 3 czerwca 2016 r.

98. Secrieru S., konferencja: "Russian influence activities in Europe: an emerging challenge for the EU and NATO", organizator: Gino Germani Institute for Social Sciences and Strategic Studies, Rzym, 9 czerwca 2016 r.
99. Secrieru S., konferencja: "Ukraine's Foreign Policy Audit", organizator: Institute of World Policy, Kijów, 23 czerwca 2016 r.
100. Terlikowski M., konferencja Wrocław Global Forum, organizator: Miasto Wrocław oraz PISM, Wrocław, 1-2 czerwca 2016 r.
101. Terlikowski M., seminarium: "Back to Basics? NATO's Summit Agenda in Warsaw", organizator: holenderska Akademia Atlantycka, Haga, 2-3 czerwca 2016 r.
102. Terlikowski M., udział w nieformalnym spotkaniu przedstawicieli krajów B3 i Polski poświęconym problemowi wojny informacyjnej i propagandy, organizator: MSZ Litwy, Wilno, 15-16 czerwca 2016 r.
103. Terlikowski M., spotkania z przedstawicielami KG NATO w ramach działań przygotowawczych do szczytu NATO w Warszawie, NATO (Public Diplomacy Division), Bruksela, 19-20 czerwca 2016 r.
104. Wąsiński M., konferencja Wrocław Global Forum, organizator: Miasto Wrocław oraz PISM, Wrocław, 2-4 czerwca 2016 r.
105. Wnukowski D., Forum "Go Export", organizator: Regionalna Izba Gospodarcza, Katowice, 27 czerwca 2016 r.
106. Kacprzyk A., wykład dla uczestników III Szkoły Letniej Liderów Międzynarodowych, organizator: Pomorska Fundacja Rozwoju, Kultury i Sztuki, Przysieka k. Torunia, 14 lipca 2016 r.
107. Secrieru S., warsztat: "Economic connectivity in European conflict regions", organizator: Vienna Institute for International Economic Studies, Wiedeń, 1 lipca 2016 r.
108. Skorupska A., konferencja: "Kultura jako odstawa do nawiązania kontaktów międzynarodowych", organizator: Urząd Miejski Gminy Rawicz, Rawicz, 26 sierpnia 2016 r.
109. Borońska-Hryniewiecka K., seminarium: "Dwa Bratanki: Poland and Hungary: In Search of Common Foreign Policy Goals", organizator: Center for Euro-Atlantic Cooperation and Democracy, PISM, Budapeszt, 8 września 2016 r.
110. Dyner A.M., seminarium: "Dwa Bratanki: Poland and Hungary: In Search of Common Foreign Policy Goals", organizator: Center for Euro-Atlantic Cooperation and Democracy, PISM, Budapeszt, 8 września 2016 r.
111. Józwiak V., seminarium: "Dwa Bratanki: Poland and Hungary: In Search of Common Foreign Policy Goals", organizator: Center for Euro-Atlantic Cooperation and Democracy, PISM, Budapeszt, 8 września 2016 r.
112. Kacprzyk A., spotkanie Younger Generation Leaders Network (YGLN), organizator: Nuclear Threat Initiative (NTI), Helsinki, 4-7 września 2016 r.

113. Kościński P., IX polsko-ukraińskie spotkanie "Polityka i historia", organizator: Przykarpacki uniwersytet Narodowy i polski "Kurier Galicyjski", Jaremcze, 22-15 września 2016 r.
114. Lorenz W., seminarium: "Dwa Bratanki: Poland and Hungary: In Search of Common Foreign Policy Goals", organizator: Center for Euro-Atlantic Cooperation and Democracy, PISM, Budapeszt, 8 września 2016 r.
115. Ogrodnik Ł., seminarium: "Dwa Bratanki: Poland and Hungary: In Search of Common Foreign Policy Goals", organizator: Center for Euro-Atlantic Cooperation and Democracy, PISM, Budapeszt, 8 września 2016 r.
116. Piotrowski M.A., konferencja: "Czy jesteśmy gotowi na reakcję w kontekście współczesnych zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa?", organizator: Dowództwo Komponentu Wojsk Specjalnych RP oraz Wyższą Szkołę Oficerską Wojsk Lądowych we Wrocławiu, Wrocław, 27-28 września 2016 r.
117. Skorupska A., konferencja: "10 years of EGTC - a critical assessment", organizator: Uniwersytet Viadrina, Frankfurt, 15 września 2016 r.
118. Szeligowski D., Kongres Inicjatyw Europy Wschodniej, organizator: Prezydent Miasta Lublin, Lublin, 30 września-1 października 2016 r.
119. Szymańska J., konferencja pt. "Exodus, migration and frontiers", organizator: Uniwersytet w Aveiro, Aveiro (Portugalia), 19-23 września 2016 r.
120. Terlikowski M., konferencja: "Polski przemysł zbrojeniowy wobec wyzwań współczesnego świata - perspektywy rozwoju", organizator: Polska Grupa Zbrojeniowa (PGZ S.A.), Kielce, 6-7 września 2016 r.
121. Terlikowski M., konferencja: "Dynamika stosunków między Litwą a Polską", organizator: Uniwersytet Vytautas Magnus, Kowno, 15-16 września 2016 r.
122. Terlikowski M., warsztat poświęcony kwestii implementacji Europejskiej Strategii Globalnej, organizator: Instytut Studiów Strategicznych Unii Europejskiej (EUISS), Bruksela, 20-21 września 2016 r.
123. Wąsiński M., konferencja: "The Franco-German cooperation in the context of the definition of a European energy policy", organizator: Centre for Contemporary German Studies (CIRAC), German Institute for Foreign Policy (DGAP), 26-27 września 2016 r.
124. Żornaczuk T., seminarium: "Dwa Bratanki: Poland and Hungary: In Search of Common Foreign Policy Goals", organizator: Center for Euro-Atlantic Cooperation and Democracy, PISM, Budapeszt, 8 września 2016 r.
125. Dudzińska-Raś K, seminarium: "Policy Dialogue Energy integration in the Baltics: an energy island no more?", organizator: European Policy Centre oraz Stałe Przedstawicielstwo Litwy przy UE, Bruksela, 5-6 października 2016 r.
126. Dyner A.M., konferencja: "Belarus security: challenges and responses", organizator: Uniwersytet Witolda Wielkiego w Kownie oraz Fundacja Adenauera, Kowno, 7-9 października 2016 r.

127. Jasina Ł., seminarium "Polska Polityka Wschodnia", organizator PISM oraz Kolegium Europy Wschodniej, Wojnowice k. Wrocławia, 13-15 października 2016 r.
128. Jasina Ł., konferencja: "Nowa Narracja", organizator: Centrum Wspierania Inicjatyw Międzynarodowych, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Poznań, 20 października 2016 r.
129. Kugiel P., "International Conference on Development and Democracy", organizator: Pontis Foundation, Bratysława, 27 października 2016 r.
130. Lorenz W., konferencja: "Adapting NATO to the New Challenges", organizator: NATO, Sofia Security Forum, KAS, PISM, Sofia, 3-5 października 2016 r.
131. Lorenz W., konferencja: "Civil-Military Cooperation Seminar", organizator: Kwatera Główna Wielonarodowego Korpusu Północno-Wschodniego, Szczecin, 18 października 2016 r.
132. Ogrodnik Ł., konferencja: "A Place for the Visegrad Group countries in the changing EU", organizator: Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej, Ośrodek Myśli Politycznej, Kraków, 20-21 października 2016 r.
133. Piotrowski M.A., konferencja: "Adapting NATO to the New Challenges", organizator: NATO, Sofia Security Forum, KAS, PISM, Sofia, 3-5 października 2016 r.
134. Piotrowski M.A., piąte warsztaty Wielonarodowej Kampanii Rozwoju Zdolności (MCDC), organizator: National Defence Academy in Vienna, Wiedeń, 11-13 października 2016 r.
135. Sasnal P., seminarium: "The Future of Syria", organizator: Global Political Trends Center, Sztambuł, 10 października 2016 r.
136. Sasnal P., Forum Śródziemnomorskie Fundacji Anny Lindh (ALF), organizator: ALF, Malta, 23-25 października 2016 r.
137. Szeligowski D., seminarium "Polska Polityka Wschodnia", organizator PISM oraz Kolegium Europy Wschodniej, Wojnowice k. Wrocławia, 13-14 października 2016 r.
138. Szeligowski D., udział w "Polsko-Wschodniej Konferencji PUIG Lub-Invest", organizator: Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza, Lublin, 26 października 2016 r.
139. Szczudlik J., udział w szóstym spotkaniu ECFR's China Strategy Group, organizator: European Council on Foreign Relations (ECFR), Convento da Arrabida (Portugalia), 14-15 października 2016 r.
140. Szczudlik J., udział w piątym spotkaniu European Think Tank Network on China (ETNC), organizator: French Institute of International Relations (Ifri), ETNC, Elcano, Praga, 21 października 2016 r.
141. Terlikowski M., warsztaty: "Scenario Exercise: Managing the Use of Autonomous Weapons", organizator: Chatham House, Londyn, 13-15 października 2016 r.

142. Terlikowski M., warsztat poświęcony Planowi Implementacji Europejskiej Strategii Globalnej w dziedzinie obronności, organizator: Instytut Studiów Strategicznych Unii Europejskiej (EUISS), Bruksela, 17 października 2016 r.
143. Wąsiński M., wyjazd studyjny poświęcony umowie handlowej UE z Kanadą, organizator: Komisja Europejska, Bruksela, 15-17 listopada 2016 r.
144. Zaręba S., konferencja poświęcona państwom i organizacjom międzynarodowym w dobie kryzysu, organizator: Katedra Prawa Międzynarodowego i Europejskiego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Fundacja im. Konrada Adenauera, Wrocław, 17-18 listopada 2016 r.
145. Żornaczuk T., konferencja: "European Integration of the Western Balkans ahead of Current Challenges", organizator: Konrad Adenauer Stiftung, European Movement Serbia, Nowy Sad, 6 października oraz "Belgrade Security Forum", organizator: Belgrade Centre for Security Policy, Belgrade Fund for Political Excellence, European Movement Serbia, Belgrad, 12-14 października 2016 r.
146. Borońska-Hryniewiecka K., udział (jako mówca) w trzeciej edycji Polsko-Niemiecko-Ukraińskiej Szkoły im. Bohdana Osadchuka, organizator: Kolegium Europy Wschodniej, Wojnowice, 28-29 listopada 2016 r.
147. Dudzińska-Raś K., "8th German-Nordic-Baltic Forum", organizator: Institut für Europäische Politik, Wilno, 17-18 listopada 2016 r.
148. Dudzińska-Raś K., konferencja "Countering Information War - Lessons Learned from NATO and Partner Countries", organizator: Globsec Policy Institute, Bratysława, 28-29 listopada 2016 r.
149. Dudzińska K., konferencja: "Innovation Circle Network IX Annual Conference 2016 - Europeans on the move. Between Urban hubs and rural towns", organizator: Vidzeme Planning Region, Ryga, 30 listopada-2 grudnia 2016 r.
150. Durkalec J., "EU Non-Proliferation and Disarmament Conference", organizator: EU Non-Proliferation Consortium, Bruksela, 3-4 listopada 2016 r.
151. Dynier A.M., konferencja: "Mały ruch graniczny z Białorusią", organizator: Fundacja Białoruski Dom, Białystok, 23 listopada 2016 r.
152. Gawlikowska-Fyk A., udział w polsko-niemieckim dialogu parlamentarzystów, organizator: Konrad Adenauer Stiftung, Berlin, 10 listopada 2016 r.
153. Jurczyszyn Ł., konferencja: "In Search of a Weimar Consensus on the future of the European Union", organizator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Fundacja Genshagen, Genshagen, 24-25 listopada 2016 r.
154. Kacprzyk A., "EU Non-Proliferation and Disarmament Conference" oraz warsztat: "Next Generation", organizator: EU Non-Proliferation Consortium, Bruksela, 2-4 listopada 2016 r.

155. Lorenz W., seminarium nt. bezpieczeństwa w regionie Morza Bałtyckiego, organizator: Latvian Institute of International Affairs (LIIA), Ryga, 22 listopada 2016 r.
156. Ogrodnik Ł., seminarium: "Polska i Czechy w środowisku (nie)bezpieczeństwa", organizator: Instytut Europy Środkowo-Wschodniej (IEŚW), Lublin, 25 listopada 2016 r.
157. Piotrowski M.A., Symulacja kryzysu hybrydowego na Łotwie z udziałem urzędników i ekspertów z krajów NATO, organizator: Dowództwo Wojsk Specjalnych USA (US SOCOM). Symulacja została przeprowadzona za pomocą bezpiecznej platformy komunikacji internetowej pomiędzy uczestnikami, 1 oraz 3 listopada 2016 r.
158. Płóciennik S., konferencja: "In Search of a Weimar Consensus on the future of the European Union", organizator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Fundacja Genshagen, Genshagen, 24-25 listopada 2016 r.\
159. Sasnal P., konferencja: "Euro-med think tanks forum" oraz konferencja "MED. 2016", organizator: MSZ Włoch oraz Italian Institute for International Political Studies (ISPI), Rzym, 30 listopada-3 grudnia 2016 r.
160. Sasnal P., konferencja: "The Atlantic Dialogues", organizator: German Marshall Fund of the U.S oraz OCP Policy Center, Marakesz, 14-16 grudnia 2016 r.
161. Skorupska A., VI Ogólnopolska Konwencja Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych: "Badanie polityki zagranicznej państwa", organizator: PTSM, Łódź, 9-10 listopada 2016 r.
162. Skorupska A., konferencja: "Partnerska współpraca transgraniczna: dlaczego warto i powinno się ją rozwijać?", organizator: Wspólny Sekretariat- Program Współpracy-Interreg. Polska-Sachsen, Zgorzelec, 22-23 listopada 2016 r.
163. Szeligowski D., konferencja: "Wojna hybrydowa na Ukrainie. Wnioski i rekomendacje dla Europy i świata", organizator: Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Piotrków Trybunalski, 23-24 listopada 2016 r.
164. Szczudlik J., "International Forum of China and Central and Eastern European Countries: Enhanced Connectivity for Common Advancement", organizator: Latvian Institute of International Affairs (LIIA) , Ryga, 4 listopada 2016 r.
165. Szczudlik J., konferencja: "Overseas Infrastructure Projects of China and Japan. New Dynamics in Global Development and Security", organizator: Danish Institute for International Studies (DIIS), Kopenhaga, 15 listopada 2016 r.
166. Szymańska J., "Regional Youth Leadership Forum 2016", organizator: European Movement in Serbia, Nowy Sad, 20-23 listopada 2016 r.
167. Terlikowski M., seminarium: "From Warsaw to Brussels via Moscow - How Security is the Eastern Flank?", organizator: Biuro German Marshall Fund w Bukareszcie oraz Instytut ASPEN, Bukareszt, 6-7 listopada 2016 r.

168. Terlikowski M., seminarium nt. współpracy NATO z UE, organizator: Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE, Bruksela, 20-21 listopada 2016 r.
169. Terlikowski M., warsztaty: "Enhancing Security in the Nordic and Baltic Regions", organizator: International Institute for Strategic Studies (IISS), Londyn, 24-25 listopada 2016 r.
170. Wnukowski D., warsztaty: "European Perspectives on the South China Sea Conflict", organizator: Stiftung Wissenschaft und Politik (SWP), Bruksela, 8-9 grudnia 2016 r.
171. Żornaczuk T., konferencja: "Bucharest Security Conference", organizator: Cercul Militar National, Bukareszt, 11-12 listopada 2016 r.
172. Dudzińska K., Polsko-Litewski Okrągły Stół: "Agenda for the future: synchronizing policies to meet challenges", organizator: PISM oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych Litwy, 14-15 grudnia 2016 r.
173. Dyner A.M., konferencja: "Relations with Russia after US elections", organizator: Kolegium Europy Wschodniej oraz Uniwersytet Wrocławski, Wojnowice, 12-13 grudnia 2016 r.
174. Dyner A.M., Polsko-Litewski Okrągły Stół: "Agenda for the future: synchronizing policies to meet challenges", organizator: PISM oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych Litwy, 14-15 grudnia 2016 r.
175. Gawlikowska-Fyk A., Polsko-Litewski Okrągły Stół: "Agenda for the future: synchronizing policies to meet challenges", organizator: PISM oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych Litwy, 14-15 grudnia 2016 r.
176. Jasina Ł., seminarium dla opiniotwórczych intelektualistów z Polski, Rosji, Ukrainy, Białorusi i Litwy, organizator: Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Białowieża, 4-7 grudnia 2016 r.
177. Lorenz W., konferencja: "Relations with Russia after US elections", organizator: Kolegium Europy Wschodniej oraz Uniwersytet Wrocławski, Wojnowice, 12-13 grudnia 2016 r.
178. Lorenz W., Polsko-Litewski Okrągły Stół: "Agenda for the future: synchronizing policies to meet challenges", organizator: PISM oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych Litwy, 14-15 grudnia 2016 r.
179. Michalak J., SET Plan 2016 - Central European Energy Conference X - "Energy Union: towards a transformed European energy system with the new Integrated Research, Innovation and Competitiveness Strategy", Bratysława, 30 listopada-2 grudnia 2016 r.
180. Płóciennik S., konferencja: "Stability cultures and the European integration. Views from Germany, Poland and France", organizator: PISM oraz Konrad Adenauer Stiftung, Berlin, 14 grudnia 2016 r.

181. Szeligowski D., debata: "Niepodległa Ukraina: europejski bilans", organizator: Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań, 2 grudnia 2016 r.
182. Szeligowski D., okrągły stół: "Wojna hybrydowa Rosji wyzwaniem i zagrożeniem dla Europy", organizator: Centrum Razumkova, Kijów, 14 grudnia 2016 r.
183. Szymańska J., warsztaty: "Does the EU-Turkey deal represent a model to be replicated in other context?", organizator: Istituto Affari internazionali and Mercator Stiftung, IPC of Istanbul, Foundation for European Progressive Studies (FEPS), 14-15 grudnia 2016 r.
184. Terlikowski M., spotkania dyskusyjne sieci think-tanków OBWE, 7-9.12.2016, organizator: OBWE, 7-9 grudnia 2016 r.
185. Wnukowski D., seminarium nt. znaczenia chińskiej inicjatywy Nowego Jedwabnego Szlaku dla europejskiej gospodarki, organizator: Clingendael Institute, Haga, 1 grudnia 2016 r.
186. Żornaczuk T., SET Plan 2016 - Central European Energy Conference X - "Energy Union: towards a transformed European energy system with the new Integrated Research, Innovation and Competitiveness Strategy", Bratysława, 30 listopada-2 grudnia 2016 r.
187. Żornaczuk T., konferencja: "Security in Europe from a Visegrad viewpoint: strengthening fundamentals, but rethinking perspectives?", organizator: EUROPEUM Institute for European Policy, Bruksela, 8-9 grudnia 2016 r.

Wyjazdy studyjne :

1. Kościński P., wyjazd studyjny, Kijów, 28 lutego-2 marca 2016 r.
2. Żornaczuk T., wyjazd studyjny: Skopje oraz pogranicze macedońsko-grackie i macedońsko-serbskie, 21-26 marca 2016 r.
3. Dąbrowski A., wyjazd studyjny do Waszyngtonu: spotkania z ekspertami i analitykami z czołowych think-tanków w Waszyngtonie oraz z przedstawicielami Departamentu Stanu Kongresu USA, Waszyngton, 15-21 listopada 2016 r.

Wyjazdy konferencyjne i studyjne w ramach projektów badawczych/grantów:

1. Terlikowski M., delegacja w ramach grantu "EVOCS" (spotkanie konsorcjum projektu), Bruksela, 12-14 stycznia 2016 r.
2. Nowak Z., konferencja: "Visegrad 4 Ukraine: improving energy efficiency", w ramach projektu: IVF-Ukraine, Lwów, 24-26 lutego 2016 r.
3. Nowak Z., spotkanie dotyczące możliwej współpracy w ramach konkursów Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego, organizator: NUPI, MSZ Norwegii, w ramach projektu GoodGov, Oslo, 10-12 lutego 2016 r.

4. Terlikowski M., spotkanie dotyczące możliwej współpracy w ramach konkursów Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego, organizator: NUPI, MSZ Norwegii, w ramach projektu GoodGov, Oslo, 10-12 lutego 2016 r.
5. Michalak J., wyjazd roboczy w ramach projektu GoodGov (przygotowania do konferencji 25 kwietnia), Bruksela, 11 marca 2016 r.
6. Terlikowski M., spotkanie partnerów konsorcjum projektu: "EDA - Framework contract for Permanent Monitoring and Analysis of military capabilities and defence sector trends", Rzym, 8-10 marca 2016 r.
7. Ćwiek-Karpowicz J., konferencja: "Good Governance: How to Address Energy, Migration and Security Challenges in Europe", Bruksela, 23-24 maja 2016 r.
8. Dudzińska-Raś K., konferencja: "Good Governance: How to Address Energy, Migration and Security Challenges in Europe", Bruksela, 23-24 maja 2016 r.
9. Lorenz W., konferencja: "Good Governance: How to Address Energy, Migration and Security Challenges in Europe", Bruksela, 23-24 maja 2016 r.
10. Michalak J., konferencja: "Good Governance: How to Address Energy, Migration and Security Challenges in Europe", Bruksela, 23-24 maja 2016 r.
11. Nowak Z., konferencja: "Good Governance: How to Address Energy, Migration and Security Challenges in Europe", 23-24 maja 2016 r.
12. Szałański A., konferencja: "Good Governance: How to Address Energy, Migration and Security Challenges in Europe", Bruksela, 23-24 maja 2016 r.
13. Wnukowski D., konferencja: "Asia Innovation Forum 2016", w ramach grantu: CEE & East Asia Innovation Forum, Praga, 23-24 maja 2016 r.
14. Żornaczuk T., konferencja: "Understanding Approaches on Migration", organizator: Center for European Values, Praga, 24-25 maja 2016 r.
15. Michalak J., panel dyskusyjny: "A Polish view on the Energy Union", organizator: European Policy Centre (EPC), Bruksela, 9 czerwca 2016 r.
16. Michalak J., konferencja: "Presenting GOODGOV findings" połączona z prezentacją raportu "GoodGov: Work Together, Govern Better. Polish and Norwegian Cooperation towards More Efficient Security, Energy and Migration Policies", Oslo, 14-16 czerwca 2016 r.
17. Nowak Z., konferencja: "Presenting GOODGOV findings" połączona z prezentacją raportu "GoodGov: Work Together, Govern Better. Polish and Norwegian Cooperation towards More Efficient Security, Energy and Migration Policies", Oslo, 14-16 czerwca 2016 r.
18. Terlikowski M., warsztat: "Towards Warsaw and Beyond", w ramach projektu: "Bridging the Gap...", Londyn, 9-10 czerwca 2016 r.
19. Toporowski P., konferencja: "Final conference in Bratislava: How to increase integration chances of Ukraine", w ramach projektu: IVF - Hidden Triggers of Economic Growth in V4, Bratysława, 3 czerwca 2016 r.

20. Płóciennik S., wyjazd badawczy w ramach projektu "Modele gospodarcze a europeizacja polityki stabilizacyjnej: perspektywy Niemiec, Francji i Polski" połączony z udziałem w konferencji: "Common Values. Arguments, Counterarguments and Courses of Action in the German and Polish European Policy, 19-22 września 2016 r.
21. Szałański A., spotkanie partnerów konsorcjum przygotowujących aplikację projektową w ramach konkursu ogłoszonego w ramach Horyzont2010 - ENG-GLOBALLY-02-2017: "Shifting global geopolitics and Europe's preparedness for managing risks, mitigation actions and fostering peace", "Shifting global geopolitics and Europe's preparedness for managing risks, mitigation actions and fostering peace", Berlin, 24-25 października 2016 r.
22. Terlikowski M., spotkanie partnerów konsorcjum projektu "Framework contract for Permanent Monitoring and Analysis of military capabilities and defence sector trends", Rzym, 3-5 października 2016 r.
23. Terlikowski M., spotkanie partnerów konsorcjum przygotowujących aplikację projektową w ramach konkursu ogłoszonego w ramach Horyzont2010 - ENG-GLOBALLY-02-2017: "Shifting global geopolitics and Europe's preparedness for managing risks, mitigation actions and fostering peace", "Shifting global geopolitics and Europe's preparedness for managing risks, mitigation actions and fostering peace", Berlin, 24-25 października 2016 r.
24. Szostak A., wyjazd na spotkanie inaugurujące projekt ENABLE.EU, Rzym, 24-25 listopada 2016 r.

Mierniki wykonania zadania:

Nazwa miernika: Liczba przedsięwzięć wspierających rozwój dwustronnej i wielostronnej współpracy międzynarodowej RP w obszarze politycznym i gospodarczym.

Docelowa wartość miernika: 300.

Realizacja: 308.

ZADANIE 6 – gromadzenie specjalistycznego księgozbioru i dokumentacji naukowej, a także prowadzenie otwartej działalności bibliotecznej

Celem zadania jest zapewnienie publicznego dostępu do specjalistycznego księgozbioru z zakresu spraw międzynarodowych. Cel jest osiągnięty poprzez prowadzenie biblioteki publicznej o specjalistycznym księgozbiornie zawierającym publikacje z zakresu spraw międzynarodowych. Biblioteka PISM w roku 2016 była centrum wiedzy i informacji odpowiednim dla studenta, badacza, analityka i urzędnika administracji publicznej. Zasoby biblioteczne w zakresie specjalistycznego księgozbioru, w liczbie ok. 200 tys. woluminów, plasują pozycję Biblioteki w szeregu najważniejszych bibliotek w Europie Środkowej. W 2016 r. utrzymano tą wiodącą pozycję.

Realizacja zadania:

W ramach zadania prowadzono publiczną bibliotekę specjalistyczną zapewniając dostęp do księgozbioru i dokumentacji naukowej z zakresu spraw międzynarodowych.

30.12.2016 r. zakończono realizację projektu pn. *Retrokonwersja katalogu topograficznego wydawnictw zwartych do elektronicznej bazy danych dostępnej online*, który uzyskał dofinansowanie z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Działalności Upowszechniającej Naukę.

Założenia ww. projektu zostały spełnione tj.:

- opracowano 25 000 książek w międzynarodowym formacie MARC21;
- pobrano 5000 opisów książek z Bazy NUKAT do katalogu Biblioteki PISM.

Retrospektywna konwersja katalogu kartkowego, dostępnego jedynie w siedzibie PISM, do katalogu online Biblioteki PISM, dostępnego dla wszystkich zainteresowanych użytkowników (decydentów, pracowników naukowych, studentów analityków i innych zainteresowanych) na bieżąco i bez ograniczeń miejsca i czasu, poszerza zasięg dostępu do bogatej informacji naukowej zawartej w katalogu kartkowym, dotychczas ograniczonej do siedziby biblioteki.

Nabycie nowych publikacji do księgozbioru Biblioteki, kontynuowano w oparciu o sprawdzone i dobrze działające zasady zamawiania książek.

Kontynuowano współpracę czynną z Centrum NUKAT w zakresie współkatalogowania w ramach katalogu centralnego.

Dzięki współpracy z NUKAT Biblioteka PISM:

- wzmocni swoją obecność w Internecie, opracowując i publikując informacje o księgozbiorze biblioteki;
- posiada dostęp do wysokiej jakości rekordów bibliograficznych i kartoteki haseł wzorcowych (khw)- która gwarantuje poprawność i jednolitość haseł stosowanych w opisach dokumentów. Zarówno rekordy bibliograficzne jak i rekordy khw można pobierać do lokalnego katalogu PISM;
- pracownicy Biblioteki PISM uczestniczą w bezpłatnych, specjalistycznych szkoleniach organizowanych przez Centrum NUKAT.

Obecnie (tj. stan na 31.12.2016) w katalogu lokalnym PISM Biblioteka PISM posiada 42 905 rekordów bibliograficznych z Centrum NUKAT, z czego 25 798 – są to głównie opracowane książki w ramach projektu *Retrokonwersji* oraz przez pracowników PISM, a 17 107 są to pobrane rekordy z NUKAT.

W 2016 r. dzięki współpracy z NUKAT, pobrano do katalogu PISM 27 777 rekordów charakteryzujących się wysoką jakością danych bibliograficznych oraz opracowaliśmy 23 210 książek.

Biblioteka PISM współpracuje przy tworzeniu kartoteki haseł wzorcowych NUKAT. Na dzień 31.12.2016 r. w katalogu centralnym NUKAT w sumie Biblioteka PISM posiada 52 246 rekordów khw, z czego w 2016 r. opracowano 50 214 rekordów.

Ponadto:

1. Zakupiono 729 książek (w tym 36 egz. pomocy naukowych do poszczególnych biur PISM), otrzymano 54 książki w ramach wymiany, 275 książek w ramach daru, udostępniono około 22 pakietów baz danych i 156 tyt. czasopism.
2. Zanotowano 22 090 odwiedzin czytelnich.
3. Do strony Biblioteki PISM został podłączony Google Analytics, dzięki czemu możliwe jest monitorowanie wejść na stronę – w 2016 r. odnotowano 64 859 odsłon.
4. W ciągu całego roku podejmowano działania promocyjne Biblioteki PISM, w tym Cyfrowej Biblioteki PISM poprzez:
  - rozpowszechnianie ulotki o działalności Biblioteki PISM;
  - udostępnienie na portalach dziedzinowych (EBIB; SBP), instytucjach kulturalnych (Dom Spotkań z Historią) oraz na stronach bibliotek informacji o działalności Biblioteki PISM;
  - prowadzenie portali społecznościowych Facebook, Twitter, Pinterest.

5. Opracowano i wysyłano do czytelników Biblioteki PISM newsletter informujący m.in. o nowościach bibliotecznych oraz o dostępnych bądź testowanych bazach danych.
6. W 2016 r. materiały biblioteczne były opracowywane na bieżąco:
  - nowości z zakupów 729 książki;
  - wydawnictwa PISM (retrokonwersja) – obecnie w bazie posiadamy około 1476 opisów książek;
  - publikacje z projektu retrokonwersji – około 27 488 książek.
7. W celu podniesienia kwalifikacji, pracownicy Biblioteki uczestniczyli w następujących konferencjach i szkoleniach:
  - Szkolenie online dotyczące pól 3XX – webinarium;
  - EBSCO – Spotkanie w BUW nt. systemów bibliotecznych;
  - Konferencja Polaleph – Politechnika Warszawska;
  - Webinarium NUKAT pt. „Zmiany tytułów wydawnictw ciągłych a rekord zasobu w katalogach lokalnych”;
  - Webinarium pt. „Opracowanie dokumentów niesamoistnych wydawniczo w katalogu NUKAT”;
  - Konferencja pt. “Standard RDA – korzyści i problemy związane z jego wdrożeniem”; Ogólnopolskie spotkanie bibliotekarzy w Centrum NUKAT BUW;
  - Konferencja kierowników bibliotek prawniczych;
  - Seminarium z prawa autorskiego pt.: *Cytuj bezpiecznie*;
  - WCAG 2.0 o udostępnianiu zdigitalizowanych zbiorów osobom niedowidzącym;
  - Seminarium MNiSW - *Dobre praktyki w zakresie otwartego dostępu*;
  - Udział w publicznych prezentacjach założeń projektów z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa :
    - *NAUKA W KIESZENI: stworzenie systemu zapewniającego dostęp do informacji o zasobach naukowych zgromadzonych w bibliotekach naukowych, w tym w szczególności akademickich na terenie całej Polski za pomocą urządzeń mobilnych* - UW; NUKAT; ICM;
    - *Otwarte Zasoby w Repozytorium Cyfrowym Instytutów Naukowych (OZwRCIN)* – Instytut PAN;
    - *System Instytucjonalnych Baz Wiedzy (SINBAW) – otwarta ogólnopolska infrastruktura informacji o nauce* - Politechnika Warszawska.
8. Kontynuowany jest udział w konsorcjach Elsevier – Science Direct (e-czasopisma, finansowanie MNiSW), SpringerLink (e-czasopisma i e-książki, finansowanie MNiSW), Wiley Online Library (e-czasopisma, finansowanie MNiSW), eifl-EBSCO (multiplatforma elektronicznej informacji naukowej, dofinansowanie MNiSW), ProQuest (multiplatforma elektronicznej informacji naukowej, dofinansowanie MNiSW), Web of Knowledge (informacja naukowa i bibliometryczna, finansowanie MNiSW).

9. W 2016 r. kontynuowano współpracę z Cyfrową Wypożyczalnią Publikacji Naukowych - Academica. W zasobach Cyfrowej Wypożyczalni znajduje się kilkaset tysięcy pełnotekstowych publikacji naukowych - monografii, podręczników, skryptów, artykułów oraz całych numerów czasopism.
10. Kontynuowano publikację danych z katalogu Biblioteki do NUKAT, KaRo oraz dla robotów Google, dane są sukcesywnie indeksowane.
11. Kontynuowano utrzymywanie serwisu pomocy „w czasie rzeczywistym” poprzez komunikator on-line dla czytelników Biblioteki.
12. Zostały zakończone prace nad projektem Retrokonwersji, finansowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
13. Utrzymywano wymianę publikacji z partnerami z Polski i zagranicy.
14. Przyjęto dar w postaci książek pochodzących m.in. z księgozbioru Daszkiewicz Aleksandry, Dunin Wąsowicz Marii, Kancelarii Sejmu. Biura Analiz.

Mierniki wykonania zadania:

Nazwa miernika: Liczba odwiedzin czytelnicznych w Bibliotece PISM.

Wartość miernika: 10 000 (w danym roku).

Realizacja: 22 090³.

---

³ W 2016 r. zgodnie z kartą miernika nastąpiła zmiana miernika w stosunku do lat ubiegłych. Znacznie wyższa wartość niż zakładana wynika z błędnego określenia wartości bazowej na rok 2015, a co za tym idzie planowanej na rok 2016.

ZADANIE 7 – Prowadzenie działalności wydawniczej

Celem zadania jest popularyzacja wiedzy o polskiej polityce zagranicznej, współczesnych stosunkach międzynarodowych i historii dyplomacji. Cel jest osiągnięty poprzez wydanie specjalistycznych książek i czasopism z zakresu spraw międzynarodowych oraz innych publikacji dotyczących stosunków międzynarodowych, w szczególności biuletynów i raportów.

Realizacja zadania:

W ramach realizacji zadania PISM kontynuuje wydawanie dwóch czasopism („Sprawy Międzynarodowe” oraz „The Polish Quarterly of International Affairs”) oraz czterech serii publikacji analitycznych (Biuletyn/Bulletin, Policy Papers, Strategic Files, Raporty/Reports) autorstwa ekspertów PISM. Teksty te, dostępne najczęściej zarówno w wersji polskiej jak i angielskiej, są do ściągnięcia nieodpłatnie ze strony internetowej Instytutu oraz rozsyłane drogą elektroniczną do stałego grona odbiorców. Ponadto w roku 2016 wznowiono wydawanie zawieszzonego kwartalnika „Polski Przegląd Dyplomatyczny”, który nie ukazywał się od 2013.

W roku 2016 kontynuowano wydawanie pozycji książkowych na poziomie niższym niż we wcześniejszych latach. Jest to wynikiem dążenia do ściślejszego powiązania działalności wydawniczej Instytutu z szybko zmieniającą się sytuacją międzynarodową. Odchodząc od *stricte* akademickich publikacji, położono większy nacisk na teksty elektroniczne, pozwalające na szybką reakcję na dynamiczny rozwój wydarzeń na świecie.

Jednocześnie w wyniku znacznie niższej liczby publikacji książkowych Instytut zrezygnował w udziału w imprezach wystawienniczych, które odbywały się w 2016 roku.

Instytut kontynuuje wydawanie następujących publikacji:

1. „Sprawy Międzynarodowe”: kwartalnik naukowy ukazujący się od 1948 roku. Prezentuje w sposób pogłębiony poglądy teoretyków oraz specjalistów praktyków na problemy współczesnych międzynarodowych stosunków politycznych, gospodarczych i kulturalnych. Publikowane artykuły są recenzowane, a kwartalnik może się poszczycić wysoką punktacją (12 punktów, lista B) w wykazie czasopism naukowych prowadzonym przez MNiSW.
2. „The Polish Quarterly of International Affairs”: anglojęzyczny kwartalnik Instytutu, koncentrujący się przede wszystkim na zagadnieniach Europy Środkowej i Wschodniej. Każdy numer zawiera zbiór autorskich artykułów poddanych ocenie „peer review”, wywiady oraz recenzje książek. Poprzez publikowane w nim artykuły dotyczące współczesnych wydarzeń, stanowi

forum do analiz i debat na temat spraw międzynarodowych. Czasopismo znajduje się w wykazie czasopism naukowych prowadzonym przez MNiSW (6 punktów, lista B).

3. „Polski Przegląd Dyplomatyczny”: kwartalnik poświęcony stosunkom międzynarodowym, którego wydawanie wznowiono w 2016 roku po kilkuletniej przerwie. Prezentuje wywiady i opinie na temat aktualnych wydarzeń, eseje, artykuły, archiwum oraz recenzje.
4. „Biuletyn”: publikacja zawierająca krótkie analizy aktualnych problemów międzynarodowych. Wydawana jest nieregularnie, najczęściej kilka razy w tygodniu, a następnie umieszczana do nieodpłatnego pobrania na stronie internetowej PISM i rozsyłana elektronicznie do czołowych polityków i wysokich urzędników państwowych.
5. „Bulletin”: angielska wersja wydawana równoległe z „Biuletynem”, również udostępniana na stronie internetowej Instytutu oraz dystrybuowana w formie elektronicznej do odbiorców publikacji PISM, wśród których są naukowcy, dyplomaci, pracownicy zagranicznych ośrodków analitycznych, organizacji pozarządowych oraz międzynarodowych.
6. „PISM Strategic Files”: publikacja elektroniczna wydawana przede wszystkim w języku angielskim. Zawiera analizy o charakterze strategicznym przygotowane przez ekspertów PISM.
7. „PISM Policy Papers”: publikacja elektroniczna przeważnie przygotowywana w języku angielskim, rzadziej w polskim, zawierająca analizy autorstwa pracowników PISM. Koncentruje się na pogłębionej analizie bieżących zagadnień lub na wybranych wydarzeniach o istotnych implikacjach międzynarodowych.
8. „Raporty/Reports”: publikacja nieregularna, ukazująca się w wersji polskiej lub angielskiej, a niekiedy dwujęzycznej. Przedstawia pogłębione badania dotyczące aktualnych zagadnień współczesnych stosunków międzynarodowych autorstwa analityków PISM oraz ośrodków współpracujących.
9. „Polskie Dokumenty Dyplomatyczne”: seria wydawnicza dokumentująca polską politykę zagraniczną od roku 1918. Prezentuje źródła pisane dotyczące stosunków Polski z zagranicą wytworzone przez polskie organy władzy, instytucje publiczne, prasę, partie polityczne i inne organizacje społeczne, jak również dokumenty przechowywane w zespołach archiwalnych tych podmiotów.

W 2016 roku nakładem PISM ukazały się:

- „Biuletyn” wersja polska: 92
- „Bulletin” wersja angielska: 90
- „Raporty”: 6 (3 w języku angielskim, 3 w języku polskim)
- „PISM Strategic Files”: 3 (w języku angielskim)

- „PISM Policy Papers”: 12 (w języku angielskim)
- „Sprawy Międzynarodowe” – 4 numery kwartalnika
- „The Polish Quarterly of International Affairs” – 4 numery kwartalnika.
- „Polski Przegląd Dyplomatyczny” – 2 numery kwartalnika

W 2016 roku ukazały się 3 opracowania książkowe nakładem PISM oraz 1 publikacja wydana we współpracy z PISM:

1. R. Kuźniar, *Europa w porządku międzynarodowym*;
2. Z. Lewicki, *Igrzyska demokracji. Amerykańska kultura wyborcza*;
3. S. Dębski (red.), *Polskie Dokumenty Dyplomatyczne 1919 styczeń-maj*. (w druku)
4. Poradnik „Możliwości biznesowe w państwach arktycznych” (*Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych, Warszawa, 2016*).

Seria „Polskie Dokumenty Dyplomatyczne”:

W 2016 roku PISM kontynuował badania naukowe związane z edycją materiałów źródłowych dotyczących historii polskiej polityki zagranicznej w latach 1918-1989. Archiwalia publikowane są w kolejnych tomach serii Polskie Dokumenty Dyplomatyczne (PDD). Funkcję redaktora naczelnego i wiceprzewodniczącego Komitetu Redakcyjnego pełni prof. dr hab. Włodzimierz Borodziej, a stanowisko przewodniczącego zajmuje *ex officio* dyrektor PISM. W skład Komitetu Redakcyjnego PDD wchodzi najwybitniejsi znawcy historii polskiej dyplomacji XX wieku z najważniejszych (również zagranicznych) ośrodków naukowych.

W 2016 r. zakończono prace nad dwudziestym trzecim tomem serii ilustrującym działania polskiej dyplomacji w 1919 roku: S. Dębski (red.), *Polskie Dokumenty Dyplomatyczne 1919 styczeń - maj*, PISM, Warszawa 2016. Równolegle prowadzone były prace redakcyjne nad tomami przewidzianymi do publikacji w następnych latach (PDD 1935 i PDD 1919 czerwiec – grudzień); rozpoczęto także kwerendy archiwalne dotyczące kolejnych tomów z okresu wojennego (PDD 1942 i PDD 1943) i powojennego (PDD 1980 i PDD 1981).

Mierniki wykonania zadania:

Nazwa miernika⁴: Liczba przedsięwzięć upowszechniających wiedzę o polityce zagranicznej RP, współczesnych stosunkach międzynarodowych i historii dyplomacji.

Docelowa wartość miernika: 40.

Realizacja: 40.

---

⁴ Zgodnie z kartą miernika budżetu zadaniowego, w pozycji 15.2.3.1 ujmuje się sumę liczby zorganizowanych w kraju seminariów i debat, konferencji prasowych oraz imprez promujących publikacje PISM w danym roku budżetowym oraz liczby wydanych publikacji, tytułów czasopism i książek w danym roku budżetowym. Co oznacza, że ww. miernik jest miernikiem wspólnym dla zadań 4 i 7.

**WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO
POLSKIEGO INSTYTUTU SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH**

Część A Plan finansowy w układzie memoriałowym

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2016 r. w tys. zł	Plan po zmianach w tys. zł	Wykonanie 2016
1	2	3		
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU:	x		
1	Środki obrotowe, w tym:	2100	3 274	3 274
1.1	Środki pieniężne	900	1 920	1 920
1.2	Należności krótkoterminowe, w tym:	300	441	441
1.2.1	z tytułu udzielonych pożyczek			
1.2.2	od jednostek sektora finansów publicznych			
1.3	Zapasy	700	791	791
2	Należności długoterminowe, w tym:			
2.1	z tytułu udzielonych pożyczek			
2.2	od jednostek sektora finansów publicznych			
3	Zobowiązania, w tym:	200	122	122
3.1	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów			
3.2	wymagalne			
II	PRZYCHODY OGÓLEM	10484	10 980	11 006
1	Przychody z prowadzonej działalności, z tego:	2100	2 778	2 804
1.1	pozostałe	2100	2 778	2 804
2	Dotacje z budżetu państwa	8384	8 202	8 202
3	Środki otrzymane z Unii Europejskiej			
4	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych			
5	Pozostałe przychody, w tym:			
5.1	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:			
5.1.1	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych			
5.2	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych			
5.3	Równowartość odpisów amortyzacyjnych			
III	KOSZTY OGÓLEM	10484	10 980	10 913
I	Koszty funkcjonowania	10484	10 980	10 913
1.1	Amortyzacja			
1.2	Materiały i energia	438	526	524
1.3	Usługi obce	1800	2 100	2 098
1.4	Wynagrodzenia, z tego:	6358	6 406	6 350
1.4.1	osobowe	5958	5 806	5 764
1.4.2	bezosobowe			
1.4.3	pozostałe	400	600	586
1.5	Świadczenia na rzecz osób fizycznych			
1.6	Składki, z tego na:	1038	1 008	1 007
1.6.1	ubezpieczenie społeczne	896	888	887
1.6.2	Fundusz Pracy	142	120	120
1.6.3	Fundusz Emerytur Pomostowych			
1.7	Platności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań			
1.8	Podatki i opłaty, w tym:	30	20	19
1.8.1	podatek akcyzowy			
1.8.2	podatek od towarów i usług (VAT)	30	20	19
1.8.3	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego			
1.8.4	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego			
1.8.5	opłaty na rzecz budżetu państwa			
1.9	Pozostałe koszty funkcjonowania	820	920	915
2	Koszty realizacji zadań, w tym:			
2.1	- środki przekazane innym podmiotom			
3	Pozostałe koszty, w tym:			
3.1	Środki na wydatki majątkowe			
IV	WYNIK BRUTTO (II-III)	0	0	93
V	OBOWIĄZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO			
1	Podatek dochodowy od osób prawnych			
2	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego			
VI	WYNIK NETTO (IV-V)	0		
VII	DOTACJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	x		
1	Dotacje ogółem, z tego:	8384	8 202	8 202
1.1	- podmiotowa	8384	8 202	8 202
1.2	- przedmiotowa			
1.3	- celowa			
1.4	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE- bieżące			
1.4.1	w tym: na współfinansowanie			
1.5	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE- majątkowe			
1.5.1	w tym: na współfinansowanie			
1.6	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne			
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE			
IX	ŚRODKI PRZYZNANE INNYM PODMIOTOM			
X	STAN NA KONIEC ROKU	x		
1	Środki obrotowe, w tym:	2100	2 050	2 637
1.1	Środki pieniężne	900	800	1 089
1.2	Należności krótkoterminowe, w tym:	300	300	348
1.2.1	z tytułu udzielonych pożyczek			
1.2.2	od jednostek sektora finansów publicznych			
1.3	Zapasy	700	750	783
2	Należności długoterminowe, w tym:			
2.1	z tytułu udzielonych pożyczek			
2.2	od jednostek sektora finansów publicznych			
3	Zobowiązania, w tym:	200	200	417
3.1	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów			
3.2	wymagalne			
Część B Dane uzupełniające				
Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2016 r. w tys. zł		
1	2	3		
1	Zobowiązania wg wartości nominalnej, z tego:	200	200	417
1.1	Papiery wartościowe			
1.2	Kredyty i pożyczki, w tym zaciągnięte od:			
	- sektora finansów publicznych			
	- pozostałych			
1.3	Depozyty przyjęte przez jednostkę			
1.4	Zobowiązania wymagalne			
Część C Dane uzupełniające				
Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2016 r. w tys. zł		
1	2	3		
1	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzenie lub depozyt u Ministra Finansów	900	800	1 068
1.1	- depozyty overnight (O/N)	900	800	1 068
1.2	- depozyty terminowe			